

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
ŠTÁTNY PEDAGOGICKÝ ÚSTAV

RÁMCOVÝ OBSAH VZDELÁVANIA PRE 2. A 6. ROČNÍK
ŠPECIÁLNEJ ZÁKLADNEJ ŠKOLY

Rámcový obsah vzdelávania pre 2. – 6. ročník špeciálnej základnej školy variant A, B a C, ako súčasť Vzdelávacích programov pre žiakov s mentálnym postihnutím ISCED 1 – primárne vzdelávanie schválilo Ministerstvo školstva Slovenskej republiky pod číslom MŠ SR-4255/2010-914 dňa 19. marca 2010.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
ŠTÁTNY PEDAGOGICKÝ ÚSTAV

RÁMCOVÝ OBSAH VZDELÁVANIA PRE 2. A 6. ROČNÍK
PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Autor:
PaedDr. Mária Tarabová

Konzultovala:
PaedDr. Gabriela Chudá

2. ROČNÍK

SLOVENSKÝ JAZYK

CIELE

- Opakovať známe písmená z 1. ročníka
- osvojovať si zručnosť čítať s porozumením jednoduché vety po slovách a jednoduchých hovorených taktoch,
- naučiť žiakov písať tie písmená malej a veľkej abecedy, ktoré sa žiaci učia čítať.

OBSAH

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

Písanie

Vytvárať zručnosť písať s príslušnými pracovnými, hygienickými a estetickými návykmi.

Naučiť sa písať písmená malej a veľkej abecedy, ktoré sa žiaci učia písať.

S ťažšími tvarmi veľkých písmen sa žiaci oboznámia, nemusia ich dokonale zvládnuť.

Písanie slabík a slov.

Nacvičovanie písmen v poradí podľa postupu v čítaní.

Cvičenia na písanie:

1. prvky písaných písmen,
2. písané písmená,
3. spájanie písmen do slabík
4. odpisovanie písaného písma
5. prepisovanie slabík a slov
6. písanie krátkych viet
7. písanie slabík a jednoduchých slov podľa diktátu

ČÍTANIE A LITERATÚRA

Technika čítania

Poznávanie a čítanie spoluhlások s,S, n,N, d,D, z,Z, b,B, h,H, k,K, š,Š, c,C, r,R, č,Č, ž,Ž, ď,Ď, ť,Ť, ň,Ň, ľ,Ľ.

Čítanie písanej abecedy.

Rozvíjanie fonetického sluchu.

Čítanie dvojslabičných a viacslabičných slov, zložených z otvorených slabík (typu mama, veselo).

Automatizácia čítania jednoslabičných slov typu les.

Čítanie zatvorených slabík a dvojslabičných slov, ktoré majú zatvorenú slabiku na začiatku alebo na konci.

Automatizácia čítania niektorých dvojslabičných slov ako celkov viazaných slabikovaním.

Čítanie vety s jednoduchou skladbou a slovníkom, ktoré sú obsahom primerané schopnostiam žiakov.

Slovné odpovede na otázky z obsahu čítaného textu.

Literárna výchova

Cieľom literárnej výchovy je približovať deťom literatúru, vyvolávať pocit radosti pri počúvaní rozprávok, príbehov zo života detí a zvierat, pri memorovaní detských rečovaniiek a vyčítaníek, pri sledovaní bábkových scénok, počúvaní vybraných zvukových nahrávok a sledovaní videoprogramov.

Prostredníctvom zážitkov, ktoré poskytuje literatúra, upevňovať citový vzťah k rodine, k domovu, k rodnému kraju.

Viesť žiakov k počúvaniu, prednesu, rozprávaniu a dramatizácii primeraných literárnych diel.

Prebúdzat' u žiakov záujem o poznávanie kníh.

Všimáť si osoby vystupujúce v rozprávkach, poviedkach, rozlišovať hlavnú postavu (hrdinu), vyvolávať v deťoch predstavu miesta a času deja.

Navštíviť počas roka aspoň dve detské filmové alebo divadelné predstavenia.

Tento ideovo-umelecký obsah si žiaci osvojujú počúvaním ukážok z literatúry pre deti a mládež.

Recitovať rečovanky a krátke básne od autorov detskej literatúry a z ľudovej tvorby (napr. M. Ďuričková, J. Andel, J. Navrátil, J. Čapek, J. Hála, Povedačky, Rapotanky).

Počúvanie a reprodukcia krátkej rozprávky od autorov detskej literatúry (napr. M. Rázusová-Martáková, J. Pavlovič, J. Čapek, L.N.Tolstoj, M. Lukešová).

Počúvať rozprávanie o deťoch a zvieratkách (M. Jančová, J. Šrámková, K. Bendová, M. Haštová).

Obrázkové knihy (V. Machaj, E. Weberová, I. Imro, J. Navrátil, A. Okruhlicová).

PROCES

Úlohou je spresňovať zmyslové vnímanie, rozvíjať ústne vyjadrovanie a kultúru reči žiakov.

Počas celého školského roka systematicky viesť žiakov k vyjadrovaniu osobných a spoločenských zážitkov a skúseností v krátkych hovorených prejavoch.

Učiť žiakov odpovedať na otázky, stručne oznamovať správy, formulovať želanie, prosbu, poďakovanie, blahoželanie.

Opísať jednoduché známe činnosti, osoby, zvieratá, veci z domáceho, školského i mimoškolského prostredia.

Ďalej spresňovať správnu výslovnosť žiakov.

Učiť žiakov členiť krátke jazykové prejavy na vety, slová a slabiky.

2.ROČNÍK

VECNÉ UČENIE

CIELE

- Získať ďalšie vybrané základné poznatky o prírode a spoločnosti z ich najbližšieho okolia,
- viesť žiakov naďalej k osvojeniu si základných spoločenských, pracovných a hygienických návykov,
- spresniť zručnosť žiakov orientovať sa v budove školy a určovať ich polohu vzhľadom ku škole,
- spresňovať predstavu žiakov o roku a ročných obdobiach,
- uvedomovať si základné vzťahy v rodine,
- učiť sa o práci dospelých,
- upevňovať si hygienické návyky precvičovať pravidlá kultúrneho správania,
- prehľbovať poznatky žiakov o sviatkoch a pamätných dňoch.

OBSAH

Škola a jej širšie okolie

Trieda

Pomenovanie zariadenia triedy, jeho účel a použitie.

Určovanie polohy vecí v triede.

Pomenovanie školských potrieb a pomôcok, ich uloženie na lavicu, do aktovky, udržiavanie poriadku.

Rozoznávanie spoločných a osobných vecí.

Dodržiavanie ustáleného poriadku: postavenie, posadenie, zoradenie v tichosti, hlásenie sa o slovo.

Pozdravy pri vstupe do triedy a odchode z triedy, vítanie prichádzajúceho a lúčenie sa s odchádzajúcim.

V škole

Poznávanie riaditeľa školy, zástupcu riaditeľa, učiteľov iných tried, vychovávateľov, školníka a iných zamestnancov.

Nácvik zdvorilého pozdravenia, požiadania a poďakovania.

Orientácia v školskej budove.

Štrenie školského i súkromného majetku.

Okolie školy

Poznávanie objektov v okolí školy, určovanie ich polohy smerom od školy (vpravo, vľavo, bližšie, ďalej).

Pozorovanie, ktorým smerom od školy slnko vychádza a zapadá.

Poznávanie najbezpečnejšej cesty z domu do školy.

Rozprávanie o tom, čo cestou žiaci vidia.

Nácvik správneho prechádzania cez križovatku, význam svetelnej signalizácie a reagovanie.

Jeseň

Jesenné dni

Pozorovanie počasia v jeseni, zaznačovanie do kalendára prírody, poznávanie pojmov slnečný, hmlistý, daždivý.

Pomenovanie jesenných mesiacov.

Oboznamovanie sa s údajmi: hodina, deň, noc, dnes, včera, zajtra, teraz, potom, skôr, neskôr.

V sade, v záhrade a v parku

Rozoznávanie sadu, záhrady a parku.

Zber a spôsob odkladania ovocia.

Rozoznávanie a triedenie zeleniny a ovocia. Ich poznávanie podľa tvaru, chuti a vône.

Pozorovanie stromov, ich zmeny. Poznávanie ovocných stromov.

Veľkosť plodov: menší, väčší, ľahší, ťažší.

Význam ovocia a zeleniny pre zdravie. Ich výstavka v kútiku živej prírody.

Na poli

Rozlišovanie poľa s obilím, repou, zemiakmi.

Poznávanie zemiakov a cukrovej repy. Význam ich pestovania, zber plodín.

Zvieratá na jeseň

Poznávanie zvierat v skutočnosti aj na obrázku (veverička, jež, myš, zajac, bažant, vrabec, žaba).

Príprava zvierat na prezimovanie (zhustnutie srsti a peria, odlet vtákov, tvorenie zásob, vyhľadávanie úkrytov).

Zima

Prišla zima

Pozorovanie zmeny počasia, rozdiely vzhľadom na predchádzajúce obdobie, dĺžka dňa, stmievanie, rozodnievanie.

Pomenovanie zimných mesiacov.

Poznávanie vlastností snehu a ľadu.

Pozorovanie listnatých stromov v zime.

Poznávanie ihličnatých stromov (smrek, borovica).

Dodržiavanie pravidiel bezpečnosti pri zimných športoch.

Oboznamovanie sa s vianočnými tradíciami.

Zvieratá v zime

Poznávanie voľne žijúcich zvierat (srnec, jeleň, líška, drozd, sýkorka, vrabec, vrana).

Význam kŕmenia lesnej zveri. Nebezpečenstvo v lese – besnota zvierat.

Zimný spánok niektorých zvierat (medveď, žaba, jašterica, jež, mucha, včela).

Pozorovanie vtákov na kŕmidle, porovnávanie ich vzhľadu.

Poznávanie, čím sa ktoré zviera živí. Počúvanie poviedok o zvieratách.

Rodina a spoločnosť

Doma

Poznávanie zamestnania členov rodiny.

Podieľanie sa jednotlivých členov rodiny na spoločnej práci v domácnosti.

Opisovanie práce, ktorú žiaci doma pravidelne vykonávajú. Význam práce jednotlivca pre celok.

Orientácia v príbuzenských vzťahoch - stará mama, starý otec, vnučka, vnuk.

Bydlisko žiaka. Dom a jeho vnútorné členenie, umiestnenie bytu v dome.

Triedenie predmetov podľa účelu (nábytok, kuchynský riad, hračky, školské potreby) a podľa materiálu, z ktorého sú vyrobené.

V obchode

Poznávanie rozdielov v spôsobe nákupu – obchod s predavačmi a samoobsluha. Osvojiť si, čo sa kde nakupuje.

Nácvik správania sa pri nákupe (hra na obchod).

Poznávanie platidiel – mince.

Oboznámenie sa s najdôležitejšími službami obyvateľstvu (oprava obuvi, oprava odevov, práčovne, čistiarne a pod.).

Na pošte

Oboznamovanie sa so službami, ktoré pošta zabezpečuje.

Poznávanie práce poštového doručovateľa.

Bezpečnosť cestnej premávky

Dodržiavanie zásad správneho a bezpečného správania sa pri chôdzi po chodníku a po ceste.

Križovatka, prechádzanie cez riadenú križovatku, prechádzanie cez vozovku mimo vyznačeného priechodu.

Precvičovanie získaných vedomostí žiakov a vytváranie návykov (cvičenia s jednotlivcami, vo dvojiciach, v malých skupinkách).

Bezpečné miesta na hry v lete a v zime.

Starostlivosť o zdravie

Vytváranie návyku dodržiavať zásady hygieny počas celého školského roka, rozvíjať a upevňovať návyky osobnej hygieny: umývanie rúk pred jedlom, po použití WC, čistenie zubov, umývanie ovocia a zeleniny, pravidelné cvičenie, vetranie, kúpanie sa, účelné obliekanie a otužovanie, striedme jedenie.

Čistota svojho okolia, udržiavanie poriadku na svojom mieste, v triede, na chodbe.

Udržiavanie čistoty svojho odevu a obuvi.

V školskej jedálni upevňovanie návykov samoobsluhy, nacvičovanie správneho stolovania.

Oboznamovanie sa s niektorými chorobami (napr. chrípka, kašeľ, nádcha, hnačka).

Vyjadrovanie pocitovej nevoľnosti alebo choroby.

Ochrana pred nákazou, správanie sa pri nádche a kašli.

Oboznamovanie s prácou lekárov a zdravotných sestier v zdravotnom stredisku.

Správanie sa u lekára.

Jar

Prišla jar

Pozorovanie zmien počasia na jar (oteplovanie, odmäk, dlhší deň) a ich vplyv na prírodu.

Uvedomovanie si jari ako ročného obdobia. Porovnávanie krajiny v predjarí s predstavou tej istej krajiny v jeseni a v zime.

Porovnávanie záznamov v kalendári prírody s pomocou učiteľa.

Pomenovanie jarných mesiacov.

Pozorovanie činnosti detí a práce dospelých na jar doma a v prírode. Primerané vyjadrovanie svojich poznatkov.

Poznávanie niektorých jarných kvetov z okolia domova žiakov (napr. snežienky, prvosenky, fialky, tulipány a iné). Opisovanie ich vzhľadu a miesta, kde rastú.

Nebezpečenstvo požiaru v prírode pri vypaľovaní suchej trávy.

Poznávanie a pomenovanie domácich zvierat a ich mláďat (pes, mačka, králik, hus, sliepka, sviňa, krava, kôň).

Jar v záhrade a v sade

Pozorovanie jarných prác v záhrade.

Pomoc pri príprave záhonov a poznávanie základných prác na záhonoch.

Význam rýľovania, hrabania, polievania a kyprenia pre správny vývoj rastlín.

Oboznamovanie sa s najdôležitejším záhradným náradím.

Sadenie (veľkých) semien a pozorovanie klíčenia rastlín v kútiku živej prírody.

Pozorovanie sadu v čase kvitnutia ovocných stromov. Rozlišovanie včely a čmeliaka.

Pozorovanie včiel a ich lietanie do úľov.

Práca a odpočinok

Ľudia a veci

Poznávanie výrobkov, ktoré sa denne používajú. Určovanie, z čoho sú vyrobené.

Oboznamovanie sa s pojmami továreň, dielňa, predajňa.

Práca a odpočinok

Týždeň – pracovné dni a dni odpočinku. Voľná sobota, nedeľa, prázdniny.

Osvojovanie si názvov dní v týždni.

Určovanie časti dňa.

Sledovanie času na hodinách, určovanie celých hodín.

Účelné využívanie voľného času.

Leto

Začína sa leto

Pozorovanie zmien v prírode (teplé dni, slnko dlho hreje, otepľuje sa voda).

Pozorovanie počasia, osvojenie si správania sa pred búrkou a počas búrky (ochrana pred bleskom). Oboznámenie sa s bleskozvodom.

Pozorovanie dozrievania letného ovocia (čerešne, jahody).

Pomenovanie niektorých záhradných a lúčnych kvetov z najbližšieho okolia.

Poznávanie rastlín, ktoré ohrozujú zdravie (jedovaté plody rastlín, huby a pod.).

Kalendár prírody v lete.

Uvedomovanie si ročného obdobia, osvojenie názvov letných mesiacov.

Rok a ročné obdobia

Uvedomovanie si striedania ročných období.

Primerané vyjadrovanie svojich poznatkov v priebehu celého roka.

Rozlišovanie situácie v prírode podľa ročných období.

Príprava na prázdniny

Význam pobytu na čerstvom vzduchu pre zdravie.

Vhodné obliekanie vzhľadom na počasie.

Poznávanie letných športov, bezpečnosť, opatrnosť pri kúpaní a opaľovaní.

Osvojovanie si správania v prírode, ochrana prírody.

PROCES

Žiaci si postupne osvojujú základné spoločenské, pracovné a hygienické návyky.

Na základe pozorovania zmien v živote rastlín, zvierat a ľudí si spresňujú predstavu o roku a ročných obdobiach. Postupným poznávaním prírody a spoločnosti rozlišujú skutočnosť od rozprávkových príbehov. Učia sa o práci dospelých, vedia ju v hre napodobniť, vážiť si prácu dospelých, aj svoju vlastnú prácu. V hre na obchod sa učia správaniu pri nakupovaní. Oboznamujú sa s najdôležitejšími službami pre obyvateľstvo.

Prehlbujú si poznatky o pamätných dňoch. Zúčastňujú sa na oslavách, podieľajú sa na nich primeranou činnosťou. Precvičujú si pravidlá kultúrneho správania.

2. ROČNÍK

MATEMATIKA

CIELE

- Opakovať a prehĺbiť učivo z 1. ročníka,
- vedieť sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 5,
- vedieť riešiť jednoduché slovné úlohy,
- osvojiť si numeráciu prirodzených čísel do 10,
- vedieť sčítať a odčítať prirodzené čísla do 10,
- osvojiť si základné geometrické tvary
- využívať osvojené vedomosti v reálnom živote

OBSAH

ARITMETIKA

Numerácia v obore 0 až 10 a počtové výkony

Číselný obor sa rozlišuje postupne. Najprv sa preberie numerácia v obore do 6 a žiaci sa oboznámia so sčítaním a odčítaním v tomto obore. Potom sa postupne preberie numerácia a počtové výkony čísel 7, 8, 9 a 10.

- Prirodzené čísla 6 až 10.
- Určovanie počtu predmetov.
- Vytváranie skupín predmetov o danom počte predmetov.
- Čítanie a písanie číslic 6 až 10, ich názorné vyjadrenie.
- Usporiadanie čísel 1 až 10, číselná os, porovnávanie čísel, vyjadrenie pomocou znakov $=$, $>$, $<$.
- Riešenie jednoduchých slovných úloh na porovnávanie čísel.

Sčítanie a odčítanie v obore 0 až 10.

1. Opakovanie sčítania a odčítania v obore 0 až 5.

2. Sčítanie a odčítanie v obore do 6.
3. Sčítanie a odčítanie v obore do 7.
4. Sčítanie a odčítanie v obore do 8.
5. Sčítanie a odčítanie v obore do 9.
6. Sčítanie a odčítanie v obore do 10.
7. Sčítanie a odčítanie v obore 0 až 10 – zhrnutie.
  - Vzájomná súvislosť sčítania a odčítania.
  - Riešenie jednoduchých slovných úloh na sčítanie a odčítanie.

GEOMETRIA

Geometrické tvary

Rovinné útvary - priradovanie k názvu.

Priestorové útvary – valec – priradovanie k názvu.

Priamosť

Vlastnosť „priamy“, „nie je priamy“.

Modelovanie a kreslenie z geometrických tvarov (trojuholník, štvorec, obdĺžnik, kruh) priamych a krivých čiar.

PROCES

Žiakov získavame pre učebnú činnosť nenásilnou, prirodzenou motiváciou. Hlavným motívom učenia je radosť z osvojeného poznatku, z vyriešeného problému.

Učebné pomôcky využívame tak pri vytváraní matematických pojmov a objasňovaní súvislosti medzi nimi, ako aj pri upevňovaní učiva.

Počtové výkony sčítania a odčítania nacvičujeme oddelene, postupne číselný obor rozširujeme a v závere každého oboru precvičujeme spoje sčítania a odčítania spoločne.

2. ROČNÍK PRACOVNÉ VYUČOVANIE

CIELE

- Upevňovať základné hygienické návyky a sebaobslužné zručnosti,
- oboznamovať sa so základmi jednoduchého pracovného postupu,
- pozorovaním a triedením materiálu získať elementárne poznatky o materiáloch,
- správne používať pracovné nástroje a pomôcky.

OBSAH

Sebaobslužné činnosti

Osobná hygiena.

Umývanie rúk, tváre, čistenie zubov, česanie sa, kloktanie, používanie vreckovky, používanie WC. Obúvanie sa, čistenie obuvi.

Čistenie šiat, kefovanie, prášenie.

Práce v domácnosti

Hygiena v domácnosti.

Utieranie a ukladanie riadu. Pomoc pri stolovaní, estetická úprava stola, rozkladanie obrúskov, príborov, tanierov. Udržiavanie poriadku, zametanie, utieranie prachu.

Ukladanie nástrojov, potrieb, pomôcok na určené miesto.

Šitie

Prípravné práce na šitie, preťahovanie bužírky na cvičných drevených doskách.

Oboznámenie sa s ihlou – prepichovanie kartónu s narysovanými priamkami a bodmi.

Práce v dielni

Práce s drobným materiálom

Skladanie, spájanie, navliekanie, upravovanie, ohýbanie, strihanie, lisovanie, prepichovanie, zväzovanie a zlepovanie drobného materiálu.

Určovanie farby, triedenie materiálu podľa farby a tvaru, rozlišovanie prírodného a umelého materiálu.

(mozaiky, vláčik a stôl zo zápalkových škatuliek, vianočné a veľkonočné ozdoby, koláže)

Modelovanie

Miesenie, stláčanie, valkanie, gúľanie, vytáhovanie, odoberanie, odštipávanie, rozdeľovanie modelovacieho materiálu, vytváranie základných tvarov : valčeky, šišky, placky – sušenie.

Poznávanie tvárnosti a súdržnosti materiálu.

Modelovanie predmetov z viacerých častí. Dopĺňovanie výrobkov inými materiálmi: drevka, špajle, papier, špáradlá a iné.

(jednoduché tvary zeleniny, ovocia, pekárenských výrobkov, rozprávkové postavy, zvieratá)

Modelovanie na pieskovisku a na pieskovom stole (ulice, križovatka, okolie školy, kopec).

Montážne a demontážne práce

Zostavovanie modelov podľa predlohy a podľa vlastnej predstavy z jednotlivých častí stavebníc. V praktických činnostiach poznávanie vlastností materiálov, ktoré sa používajú na montážne práce a ich porovnávanie s inými materiálmi.

Práce s papierom a kartónom

Prekladanie, skladanie, vytrhávanie, strihanie, nalepovanie, zlepovanie, rezanie, obkresľovanie tvaru podľa šablóny, vystrihávanie jednoduchých symetrických tvarov z predloženého papiera.

Určovanie vlastnosti papiera (hrúbka, povrch, farba) v praktických činnostiach.

Rozlišovanie druhov papiera, s ktorým sa pracuje: novinový, baliaci, priklepový, výkresový, farebný, pijavý.

(skladačky, vystrihovačky, ozdoby, geometrické tvary)

Pestovateľské práce

Ošetrovanie izbových rastlín: polievanie, kyprenie, prihnojenie, čistenie listov od prachu, odstraňovanie odumretých častí.

Pestovanie hrachu, fazule a reďkovky: úprava pôdy pred siatím, siatie do riadkov, pretrhávajúce, zalievanie, priebežná starostlivosť o rastliny počas vegetácie.

Práca s motyčkou a hrablami pri úprave záhonov. Zalievanie a priebežná starostlivosť o trvalky.

Poznávanie podmienok života rastlín (voda, vzduch, svetlo, teplo, pôda).

Pozorovanie klíčenia semien hrachu a fazule, sledovanie zmien na semenách pri klíčení a začiatočnom raste. Pestovanie hrachu a fazule na suchých a predklíčených semenách.

Siatie obilia do misky (príprava veľkonočnej výzdoby).

Vychádzky do záhrad a parkov.

PROCES

Upevňovať poznatky z 1. ročníka, najmä ukladanie pomôcok na určené miesto.

Účelne spracúvať materiál tak, aby bol čo najlepšie využitý.

Priebežne po celý školský rok vykonávať práce v kútiku živej prírody.

2. ROČNÍK

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

CIELE

- Upevňovať zručnosti nadobudnuté v predchádzajúcom ročníku,
- rozvíjať zmyslové vnímanie, pozornosť a predstavivosť,
- prostredníctvom výtvarných činností získavať základné zručnosti, poznatky a výtvarné skúsenosti,
- poznávať vlastnosti farby,
- oboznámiť sa s výtvarným dielom prostredníctvom ilustrácií a reprodukcií výtvarných diel

OBSAH

Výtvarné osvojovanie skutočnosti

Tematické práce

Námety zo života detí a dospelých, ilustrácie k známym rozprávkam a rečňovankám.

Výtvarné rozprávanie zážitkov dieťaťa kresbou a maľbou.

Zobrazovanie prírodných a umelých foriem

Na vychádzkach vyhľadávanie tvarovo, farebne a štruktúrou zaujímavých prírodných materiálov, ich dotváranie. Práca s prírodnými materiálmi (otláčanie, vtláčanie do vhodných materiálov, prenášanie do plochy a pod.)

Pozorovanie vecí dennej potreby z hľadiska tvaru, funkcie a materiálu. Ich zobrazovanie na základe poznania a detských predstáv (kresbou, maľbou, modelovaním).

Výtvarné hry a dekoratívne činnosti

Hry s farbou

Využívanie hry s farbou na poznanie vlastností farby, rozpíjanie, zapúšťanie do vlhkého podkladu; husté a riedke, svetlé a tmavé farby.

Kontrast svetlých a tmavých farieb (obloha, krajina, svetlo a tieň v krajine).

Radenie svetlých a tmavých rozlične širokých pásov (pastel, tempera, krieda, akvarel, lepidlo, klovatina, farebné tuše a pod.)

Priestorové vytváranie

Poznávanie vlastností modelovacích materiálov (sochárska a tehliarska hlina, cesto, modurit, plastelína).

Modelovanie jednoduchej skutočnosti (napr. ovocie, huby a pod.)

Prebúdzanie elementárneho zmyslu pre priestor v súvislosti s poznávaním životného prostredia.

Vytváranie konkrétnych priestorových situácií z najbližšieho okolia dieťa na pieskovom stole, pieskovisku a pod. (tvarovanie kopcov, údolí, koryta rieky, hlavnej cesty, stavebných dominant a pod.) s využitím makiet domov a stromov.

Dekoratívne práce

Prebúdzanie zmyslu pre rytmus.

Rytmické radenie rôznych prírodných prvkov, farebných plôch a tvarov, odtlačkov do vhodných materiálov (piesok, hlina, blato, cesto, sadra, plastelína), trhanie, strihanie, nalepovanie, práce so štetcom – pásy látok, stužky, koberce a pod.

Výtvarná kultúra

Oboznamovanie žiakov s ilustráciami kníh pre deti (A. Klimo, Š. Cpin, J. Čapek).

Vymenovanie osôb a vecí na obrázku, pokus o jednoduchý opis obrázka.

Hračky. S čím sa deti hrajú. Hračka, bábika, maňuška.

PROCES

Pestovanie zmyslu pre krásu prírody a vzťah k životnému prostrediu.

Oboznamovanie sa s výtvarným dielom prostredníctvom ilustrácií a reprodukcií výtvarných diel pre deti.

2. ROČNÍK

HUDOBNÁ VÝCHOVA

CIELE

- Rozvíjať zrakové a sluchové vnímanie, sluchovú pamäť a diferenciáciu, senzomotorické schopnosti,
- nadväzovať sociálne interakcie prostredníctvom hudobno-pohybových hier,
- uvoľňovať telesno-pohybovú a spevácku motoriku
- rozoznávať hovorený a spievaný prejav

OBSAH

Osvojovanie piesní, inštrumentálnych a vokálnych skladieb a hudobno-pohybových hier.

Detské rečňovanky, vyčítanky, jednoduché popevky, piesne o prírode, o zvieratách, hudobné rozprávky, skladby s vyhranenou spoločenskou funkciou (napr. uspávanka, pochod) a detské hudobno-pohybové hry.

Grafické znázorňovanie pohybu melódie (vysoko - nízko, stúpanie – klesanie).

Piesne pre spev žiakov

Kohútik jarabý (ľudová); Jeden, dva, tri (L. Galko); Išla sova na tanec (ľudová); Čo je to? (Š. Kantor); Zima nám je, zima (ľudová); Červené jablčko(ľudová); Za humnami (ľudová);

Heličky, beličky (ľudová); Mamička (O. Francisci); Keby som ja mala prepeličky nôžku (ľudová); Hopsa, Zuzka, srdce moje (ľudová); Prší, prší (E. Hula); Ej oráč (ľudová); Paste sa, húsatká, paste (ľudová); Sláviček (ľudová); Sviet' slniečko (S. Hochel).

Piesne na počúvanie

Padá snežik; Hádanky (A. Čobej); Kozipolka (ľudová); Oženil sa Kulifaj (ľudová); Pod'me deti na čačky (ľudová).

Počúvanie skladieb

Škovránok (P.I. Čajkovskij); Bábika; Koníček (T. Frešo); Čertík v komíne (J. Matuška); Dana, rúčky, Dana; Chodí pavúk po papuči; kolo, kolo mlynské; Osievame múčku; Ťap, ťap, ťapušky; Uspávanka (E. Suchoň).

Hudobno-pohybové hry

Češem si hlavičku (Ľudová); Na vlka a líšku (K. Ondrejka – A. Biľová); Sviet' slniečko (S. Hochel); O husličky (Ľudová).

PROCES

V hudobno-pohybových hrách uvoľňovať motoriku, rozvíjať zmyslové vnímanie žiakov, hudobnú pamäť, predstavivosť, pozornosť, zmysel pre rytmus, tempo, dynamiku, kultivovať všetky hudobné prejavy žiakov.

Osvojovaním piesní, inštrumentálnych a vokálnych skladieb a hudobno-pohybových hier prebúdzajú radosť zo spevu a z počúvania hudby.

Vytvárajú základy aktívneho vzťahu žiakov k hudbe.

2. ROČNÍK

TELESNÁ VÝCHOVA

CIELE

- Poskytnúť žiakom čo najviac pohybových podnetov a rozvíjať ich prirodzenú pohyblivosť,
- pasívne osvojiť základné povely a poradové cviky,
- rozvíjať obratnosť, rýchlosť a dynamickú silu v kondičných cvičeniach
- upevňovať základné hygienické návyky a dodržiavanie zásad bezpečnosti pri cvičení

OBSAH

Poradové cvičenia

- Základný postoj - Pozor! - Pohov!
- Nástupy do radu. Rozchod ! Voľno!
- Nástup družstva do radu a do zástupu.

Kondičné cvičenia

Beh

- Rýchly beh do 20 m po priamej alebo slalomovej dráhe s predbiehaním a preskakovaním nízkych prekážok.
- Beh na vytrvalosť.
- Beh striedavý až do 12 minút (i v teréne).

Cvičenia s krátkym švihadlom

- Preskoky jednoňož, striedaním nôh, znožmo.

Cvičenia s dlhým švihadlom

- Podliezanie a preskakovanie napnutého švihadla.
- Podbiehanie krúžiaceho švihadla.

Cvičenie s využitím lana

- Preťahovanie družstiev približne rovnakej výkonnosti.

Cvičenie s plnou loptou 1 – 1,5 kg

- Nosenie, prenášanie, gúľanie a podávanie na mieste i v pohybe.

Cvičenie s využitím lavičky

- Cvičenie rovnováhy a celkovej obratnosti.
- Chôdza, beh, lezenie so sprievodnými pohybmi rúk a nôh, so zmenami postojov a polôh i s nosením ľahkého predmetu.
- Výskoky, zoskoky jednoožmo i znožmo.
- Vystupovanie, vyliezanie a vybiehanie na šikmo zavesenú lavičku (sklon asi 30°) s obmenami.

Cvičenie na rebrinách

- Vystupovanie a zostupovanie, vyliezanie a zliezanie.
- Výskoky a zoskoky.

Cvičenie s použitím debny ako prekážky

- Preliezanie, prebiehanie a preskakovanie jednotlivých dielov debny.
- Vystupovanie a výskoky na debnu z 3 až 4 dielov a zoskoky na pružnú podložku.

Jazda na kolobežke

- Cvičenia rovnováhy.
- Návčik rýchlosti.

Jazda na trojkolke

- Návčik pedálovania.
- Cvičenie rýchlosti.

Prípravné cvičenia

- Prostné cvičenia zamerané na rozvíjanie pohybovej koordinácie a techniky pohybu, na pretiahnutie a posilnenie svalových skupín a udržanie pohybového rozsahu v chrbtici a v kĺboch.

Rytmická gymnastika a tanec

- Rytmizovaná chôdza a beh.

- Rytmizácia jednoduchých pohybov rúk, nôh i trupu podľa riekaniek, piesní a hudobného sprievodu.
- Jednoduché pohybové vyjadrenie hudobných pojmov: ticho- silno, pomaly – rýchlo, nízko – vysoko.
- Prísunný krok, poskočný krok, cval stranou.

Akrobacie

- Zo sedu pádom vzad, ľah vznesmo, stoj na lopatkách s oporou v bokoch – ľah vznesmo, pádom späť do sedu.
- Z drepu spojného, predpažit'- kotúl' vpred do drepu spojného, predpažit'.
- Kotúl' vpred a výskok prehnuto do stoja.
- Kotúl' vpred na zvýšenej podložke.
- Kotúl' vzad na mierne šikmej podložke.

Atletika

- Rýchly beh na 30 – 50 m.
- Skok do diaľky z miesta s odrazom znožmo a z rozbehu.
- Hod loptičkou horným oblúkom do diaľky a na cieľ.

Základné činnosti športových hier

- Nadhadzovanie a chytanie lopty na mieste i v chôdzi.
- Dribling na mieste.
- Podávanie lopty.
- Prihrávka obojruč trčením.
- Vrchná prihrávka jednoruč.
- Vrchné chytenie obojruč.

Odporúčame plavecký výcvik (podľa podmienok školy).

PROCES

Postupne rozvíjame prirodzenú pohyblivosť, obratnosť, estetický pohybový prejav a rytmické cítenie vo vzťahu k priestoru a času.

Vytvárame predpoklady k správne držaniu tela a predchádzame funkčným nedostatkom pohybového systému. Žiaci si osvojujú špeciálnu obratnosť, kĺbovú pohyblivosť, odrazové schopnosti, pružnosť a rovnováhu.

Ak má škola na to podmienky, odporúčame realizovať predplaveckú výchovu a plavecký výcvik.

6. ROČNÍK

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

CIELE

- Osvojiť si vybrané slová a učiť sa správne písať vybrané a ich príbuzné slová,
- naučiť sa slovenskú abecedu a získať zručnosť využívať ju v praxi,
- dokončiť výcvik v poznávaní a určovaní podstatných mien,
- v mužskom rode rozlišovať životnosť,
- poznávať slovesá v prítomnom čase,
- poznávať predložky a osobné zámená,
- cvičiť sa v štylizácii (napr. dopĺňať vety, vyberať vhodné slová a podobne)
- cvičiť sa v tvorení jednoduchých ústnych prejavov najmä formou reprodukcie krátkych textov, rozprávaním a opisom,
- cvičiť sa vo formách spoločenského styku.

OBSAH

JAZYKOVÁ KOMUNIKÁCIA

Zvuková, významová, tvarová rovina jazyka a pravopis

Osvojenie ustálených radov vybraných slov.

Osvojenie zručnosti správne písať „y“ po obojakých spoluhláskach vo vybraných slovách a v ich najfrekvencovanejších príbuzných slovách.

Správne písanie „i“ po obojakých spoluhláskach vo vnútri ostatných slov a odôvodňovanie ich pravopisu.

Osvojenie si slovenskej abecedy. Vyhľadávanie slov v abecedných zoznamoch (napr. v Príručke slovenského pravopisu pre školy, v telefónnom zozname, v PSČ, v Detskej encyklopédii a pod.).

Zaraďovanie nových slov podľa prvého písmena abecedy a aj podľa ďalších písmen v slove.

Poznávanie podstatných mien (vlastností a činností), určovanie čísla a rodu.

Rozlišovanie životnosti pri podstatných menách mužského rodu.

Zmena tvaru podstatných mien.

Oboznamovanie sa s poradím pádov a pádovými otázkami.

Vyslovovanie a písanie predložky s podstatným menom.

Poznávanie slovies v prítomnom čase.

Časovanie slovies v prítomnom čase.

Poznávanie a určovanie slovesnej osoby a čísla.

Poznávanie slovies v neurčitku, tvorenie a používanie príslušného tvaru (výslovnosť aj pravopis).

Výcvik pravopisu prípon v slovesách v 3. osobe jednotného a množného čísla (rytmické pravidlo: otvorí, rozsvieti, tvári sa a pod.)

Poznávanie osobných zámen v súvislosti s časovaním slovies.

KOMUNIKÁCIA A SLOH

Obmieňanie slov vo vete.

Dopĺňanie a rozvíjanie viet vhodnými výrazmi.

Odpovede na otázky

Písomné odpovede na jednoduché otázky.

Reprodukcia

Reprodukovanie krátkych textov so synonymickými obmenami slov a viet.

Rozprávanie

Rozprávanie podľa obrázkov alebo série obrázkov a na základe vlastných zážitkov.

Rozprávanie podľa osnovy zostavenej kolektívom triedy pod vedením učiteľa.

Sústredenie sa na podstatné dejové udalosti a dodržiavanie časovej postupnosti rozprávkových dejov. Vyjadrovanie sa bez opakovania rovnakých slov vo vete.

Opis

Opis triedy, miestnosti, osoby, obrázka s dejovými prvkami, práce v domácnosti, činnosti v dielni pri pracovnom vyučovaní a podobne – ústne.

Formy spoločenského styku

Precvičovanie oslovenia známej i neznámej osoby, pozdravy.

Predstavenie sa, ospravedlnenie sa, odovzdanie krátkeho odkazu.

Písanie jednoduchého oznámenia na pohľadnicu a korešpondenčný lístok.

Formulovanie prosby, poďakovania, ospravedlnenia a blahoželaní.

ČÍTANIE A LITERATÚRA

Technika čítania

Upevňovanie zručnosti čítať plynule, správne a s porozumením formou aj obsahom primerane náročné umelecké aj náučné texty a orientovať sa v nich.

Čítanie viet s prirodzenou intonáciou, správnym slovným a vetným prízvukom, s pochopením obsahu.

Rozširovanie slovnej zásoby. Využívanie slovnej zásoby primeranej schopnostiam pri reprodukcii prečítaných textov podľa jednoduchej osnovy.

Literárna výchova

Osvojovanie si literárnych textov hlasným čítaním, počúvaním predčítavaného slova alebo hraného textu, počúvanie zvukových nahrávok.

Pri práci s textom vnímanie, prežívanie a chápanie ilustrácie ukážok v čítanke, v literatúre pre deti a mládež a v časopisoch pre deti.

Spájanie obsahu prečítaného textu s ilustráciou.

Orientácia v deji rozprávok, poviedok, povestí a členenie ich deja na časti.

Pri rozprávaní spájanie jednotlivých častí do celkového deja.

Poznávanie hlavnej myšlienky krátkeho jednoduchého diela.

Rozumieť vybraným pojmom a výrazom : ľudová a umelá rozprávka, balada, povesť (bez ich definovania).

Sledovanie vhodných relácií rozhlasu a televízie, príležitostná návšteva divadelného a filmového predstavenia. Rozprávanie o videnom programe.

Poézia od detských autorov (napr. Ľ. Podjavorinská, P.O. Hviezdoslav, J. Navrátil, T. Janovic).

Rozprávky a dobrodružná literatúra (napr. P. Dobšinský, B. Němcová, H.Ch. Andersen, J. a W.Grimmovci, K. Čukovskij, S. Maršak).

Bájkky a poviedky o prírode (napr. R. Móric, L. Ondrejov, D. Štubňa-Zámostský, Ezop).

Povesti, balady, báje a historické poviedky (napr. K. J. Erben, M. Ďuríčková, J. Horák, S. Chalupka, A. Jirásek, M. Ferko).

Náučná literatúra (napr. J. Ponec, C. Valšík, L. Švihran, V. Ferko, M. Šurinová)

PROCES

Počas celého roka sa venuje starostlivosť zvukovej stránke hovorených prejavov. Do učiva sa zaraďujú lexikálno-sémantické a štylistické cvičenia. Gramatické učivo sa zameriava na pravopisný výcvik.

Literatúra odporúčaná v 6. ročníku ukazuje krásu prírody a život detí v súčasnosti i v minulosti.

Pri čítaní ľudových i autorských rozprávok si žiaci rozvíjajú fantáziu a formujú si vzťah k pravde a k dobru.

Čítaním vybraných povestí poznávajú dejiny svojho národa a formuje sa ich národné povedomie. Čítaním náučnej literatúry si žiaci rozširujú poznatky o prírode, spoločnosti a človeku.

6. ROČNÍK

VLASTIVEDA

CIELE

- Oboznámiť sa so začiatkom našich národných dejín,
- orientovať sa na mape Slovenskej republiky,
- prehľbiť si poznatky o človeku,
- získať poznatky o niektorých nerastoch a horninách,
- oboznámiť sa s praktickým meraním a vážením materiálov,
- získať praktické poznatky z chémie a z fyziky.

OBSAH

Začiatky našich národných dejín (5. – 15. storočie)

Príchod Slovanov na naše územie.

Samova ríša - prvý pokus o vytvorenie štátu.

Veľká Morava – prvý štát západných Slovanov.

Význam príchodu Cyrila a Metoda a ich prínos pre rozvoj našej vzdelanosti a kultúry.

Rozkvet a pád Veľkej Moravy.

Slovensko súčasťou uhorského štátu.

Vznik českého štátu.

Románska kultúra a jej pamiatky na Slovensku, najmä vo vlastnom regióne.

Slovensko v 12. – 14. storočí. Vznik a rozvoj miest. Vpády Tatárov.

Slovensko v 14. – 15. storočí – hospodársky najrozvinutejšia časť uhorského štátu. Vznik miest a rozvoj remesiel, zakladanie cechov.

Matúš Čák Trenčiansky.

Český štát v 14. storočí, Karol IV.

Gotická kultúra a jej pamiatky na Slovensku, najmä vo vlastnom regióne.

Husitské hnutie.

Majster Ján Hus.

Husitskí hajtmani – J. Žižka.

Husiti na Slovensku.

Uhorský kráľ Matej Korvín a rozvoj vzdelanosti. Academia Istropolitana.

Kultúrne pamiatky na Slovensku, najmä vo vlastnom regióne.

Zem a jej zobrazenie

Glóbus, mapa sveta.

Orientácia na mape.

Slovenská republika

Bratislava – hlavné mesto Slovenskej republiky, sídlo republikových orgánov a inštitúcií. Historické a kultúrne pamiatky v Bratislave.

Priemysel a doprava Bratislavy.

Juhozápadné Slovensko. Nitra. Povrch – pohoria, nížiny. Podnebie. Poľnohospodárska výroba. Významné mestá a ich priemyselné závody, rekreačné oblasti, kúpele, chránené prírodné oblasti.

Severné Slovensko. Poprad. Povrch – pohoria, nížiny. Vodstvo. Podnebie. Poľnohospodárska výroba, lesy. Významné mestá a ich priemyselné závody, rekreačné oblasti, kúpele, chránené prírodné oblasti.

Stredné Slovensko. Banská Bystrica. Povrch – pohorie, nížiny. Vodstvo. Podnebie. Poľnohospodárska výroba, lesy. Významné mestá a ich priemyselné závody, rekreačné oblasti, kúpele, chránené prírodné oblasti.

Východné Slovensko. Košice. Povrch – pohoria, nížiny. Vodstvo. Podnebie. Poľnohospodárska výroba, lesy. Významné mestá a ich priemyselné závody, rekreačné oblasti, kúpele, chránené prírodné oblasti.

Naše štátne symboly (zástava, znak, hymna, pečať – ich používanie).

Živá príroda

Človek a starostlivosť o jeho zdravie.

Stavba ľudského tela.

Vývojové etapy v živote človeka (detstvo, dospievanie, mladosť, dospelosť, staroba).

Zdravie a choroba, infekčné choroby.

Základné hygienické pravidlá.

Zásady správnej výživy.

Prvá pomoc pri úrazoch a zlomeninách.

Neživá príroda

Uhlie, ropa, zemný plyn, kamenná soľ, železná ruda.

Piesok, žula, hlina, vápenec – stavebný materiál.

Výroba malty – laboratórna práca.

Poznávanie látok

Veci a látky.

Zmeny látok (hrdza, topenie a tuhnutie, rozpustnosť).

Spoločné a odlišné vlastnosti látok.

Cukor, soľ – vlastnosti týchto látok.

Porovnávanie a meranie

Dĺžka

Jednotky dĺžky – km, m, mm. Praktické meranie.

Hmotnosť

Jednotky hmotnosti – kg, g. Praktické váženie.

Objem

Jednotky objemu – liter, deciliter. Praktické meranie.

Teplota

Jednotka teploty - °C. Bod varu. Bod mrazu. Praktické meranie.

Čas

Pohyby Zeme a s nimi súvisiace javy (dĺžka dňa a noci, striedanie ročných období).

Mesiac, týždeň deň, hodina, polhodina, štvrt'hodina, minúta.

Elektrická energia

Elektrárne. Využitie elektrickej energie v priemysle, poľnohospodárstve, doprave, v domácnosti.

Elektrospotrebiče (k čomu slúžia, ako sa s nimi zaobchádza).

Bezpečnosť pri ich používaní.

Šetrenie elektrickou energiou.

Možnosti vzniku požiaru.

Predchádzanie požiaru v byte, budove.

Privolanie požiarnikov.

PROCES

Prostredníctvom multimédií, obraznej prezentácie, zaujímavým rozprávaním o udalostiach, osobnostiach, kultúrno-historických pamiatkach, poznávacej a emocionálnej zaangažovanosti žiakov oboznamujeme žiakov so začiatkom našich národných dejín.

Pri učive o prírode pestujeme u žiakov hlboký vzťah k prírode, k tvorbe a ochrane životného prostredia v prospech človeka.

6. ROČNÍK

ETICKÁ VÝCHOVA

CIELE

- Učiť sa efektívne komunikovať s rovesníkmi,
- upevniť si základy spoločenského správania,
- učiť sa základné pravidlá vyjadrovania citov,
- učiť sa spolupracovať s druhými, nadobúdať sociálne zručnosti- asertivitu, empatiu

OBSAH

I. Identifikácia a vyjadrenie vlastných citov

Naučiť sa identifikovať a vyjadriť city

Mimické vyjadrenie citov a postojov. Vedieť vyjadriť radosť a vďačnosť. Identifikovať vlastné city. Relaxácia. Identifikácia negatívnych citov a ich zvládnutie.

Naučiť sa zvládnuť prudké emócie

Identifikovať negatívne city a ich zvládnutie. Depresia. Ovládať základné pravidlá vyjadrovania citov.

Vyššie emócie

Úloha vyšších emócií v rozvoji charakteru. Hľadať vhodné spôsoby ako ovládať negatívne city.

II. Empatia

Základné zručnosti emocionálnej a kognitívnej empatie

Neverbálne vyjadrenie empatie. Pochopenie druhých. Vžiť sa do situácie druhých.

Empatia v každodennom živote.

III. Asertivita

Pasívne, agresívne a asertívne správanie

Aktivity zamerané na pochopenie významu asertivity. Príčiny a opodstatnenosť svojho rozhodovania. Odmietnutie. Sťažnosť. Vysvetliť svoje názory a práva. Mať odvahu vysloviť návrh. Poznať nevhodnosť pasívneho a agresívneho správania. Riešenie konfliktov.

IV. Reálne a zobrazené vzory

Pozitívne vzory správania v každodennom živote. Pozitívne vzory správania v literatúre.

V. Prosociálne správanie

Spolupráca

Vedieť spolupracovať s druhými. Výhody spolupráce.

Pomoc, darovanie, delenie sa

Prijímať a dávať – základné prvky v medziľudských vzťahoch, priateľstve a láske.

Motivácia k prosociálnemu správaniu.

Priateľstvo

Význam a hodnota priateľstva.

PROCES

Prostredníctvom princípov aktívneho sociálneho učenia vytvárame pozitívne sociálne skúsenosti žiaka v interakcii s učiteľom i spolužiakmi. Prezentujeme pozitívne vzory správania v literatúre, v umení i v každodennom živote.

Prežitú skúsenosť postupne žiaci rozumovo chápu a vytvárajú si tak racionálne komponenty svojho prosociálneho správania.

6. ROČNÍK

MATEMATIKA

CIELE

- Opakovať a prehĺbiť učivo z predchádzajúcich ročníkov,
- vedieť sčítať a odčítať v obore do 1000,
- osvojiť si násobenie a delenie v obore do 100,
- riešiť slovné úlohy,
- osvojiť si numeráciu prirodzených čísel do 10 000,
- vedieť sčítať a odčítať prirodzené čísla do 10 000 spamäti a písomne,
- vedieť násobiť a deliť 10, 100 a 1000,
- osvojiť si základné jednotky času
- vedieť merať a rysovať úsečky, rysovať rôznobežky, rovnobežky a kolmice, štvorec a obdĺžnik,
- osvojiť si popis základných vlastností kocky a kvádra

OBSAH

ARITMETIKA

Sčítanie a odčítanie v obore do 1 000

Písomné sčítanie a odčítanie. Príklady typov :

$$\begin{array}{r} 732 \\ 248 \end{array} \quad \begin{array}{r} 345 \\ 455 \end{array} \quad \begin{array}{r} 695 \\ 236 \end{array} \quad \begin{array}{r} 980 \\ - 248 \end{array} \quad \begin{array}{r} 800 \\ - 455 \end{array} \quad \begin{array}{r} 931 \\ - 236 \end{array}$$

Násobenie a delenie v obore do 100

1. Násobenie a delenie v obore násobiliek do 100

- tvorenie a zápis príkladov násobenia a delenia v obore násobiliek do 100.

2. Násobilka číslom 7, 8, 9 a 10 – pamäťový nácvik.
3. Riešenie jednoduchých slovných úloh na násobenie a delenie.

Prirodzené čísla v obore do 10 000. Sčítanie a odčítanie

1. Numerácia do 10 000, orientácia na číselnej osi, porovnávanie čísel.
2. Násobenie a delenie 10, 100, 1 000 a precvičovanie na jednotkách dĺžky, hmotnosti a objemu.
3. Sčítanie a odčítanie do 10 000.
  - sčítanie a odčítanie spamäti,
  - písomné sčítanie a odčítanie,
  - riešenie jednoduchých slovných úloh.

Jednotky času

Základné jednotky sekunda, minúta, hodina.

Určovanie času.

GEOMETRIA

Dĺžka úsečky

1. Jednotky dĺžky – mm, km
  - premieňanie jednotiek.
2. Meranie dĺžky, rysovanie úsečiek danej dĺžky (aj v mm)

Rôznobežky, rovnobežky a kolmice

1. Rysovanie priamok daným bodom a danými dvoma bodmi.
2. Rysovanie rôznobežných priamok.
3. Rysovanie rovnobežných priamok.
4. Rysovanie kolmíc pomocou trojuholníka s ryskou.
5. Pravý uhol.

Rovinné obrazce

Trojuholník, štvorec, obdĺžnik.

Vyznačovanie, popis, vlastnosti strán.

Rysovanie štvorca a obdĺžnika.

Geometrické telesá

Popis základných vlastností – kocka, kváder.

PROCES

Uplatňujeme metódy, ktoré rozvíjajú samostatnosť, aktivitu a tvorivosť žiakov pri samostatnej práci s učebnicou, s pracovným zošitom a s učebnými pomôckami. Vo vyučovacom procese aj pri zadávaní domácich úloh uplatňujeme diferencovaný prístup.

Dbáme o to, aby sa správne používala zásada názornosti v závislosti od intelektovej úrovne žiakov, aby sa nebrzdil rozvoj ich abstraktného myslenia, čo je jedným z dôležitých konečných cieľov vyučovania matematiky.

6. ROČNÍK

INFORMATICKÁ VÝCHOVA

CIELE

- Zopakovať a rozšíriť poznatky a zručnosti z piateho ročníka,
- rozšíriť poznatky a zručnosti pri práci s myšou a klávesnicou,
- oboznámiť sa s prostredím jednoduchého textového editora,
- písať a upraviť text, doplniť text o obrázok,
- získať základy algoritmického myslenia,
- vedieť pracovať v programe Skicár
- spustiť CD, DVD, hru cez Internet,
- prijať a poslať e-mail
- spracovať a prezentovať jednoduchý projekt

OBSAH

Informácie okolo nás

Oboznámenie sa s počítačom

Pomenovanie jednotlivých častí počítačovej zostavy.

Samostatné ovládanie klávesnice a myši.

Textový dokument, čísla a znaky, slová, vety, jednoduché formátovanie, textové efekty

Práca v textovom editore, písanie a upravovanie textu, jednoduché nástroje na úpravu textových dokumentov (zmena veľkosti písma, hrúbka, kurzíva). Mazanie a ukladanie dokumentu. Dopĺňanie textu o obrázok, ilustráciu.

Ukladanie textových a obrázkových informácií do súborov.

Komunikácia prostredníctvom IKT

e- mail, poštový program, e- mailová adresa, adresár

Posielanie a prijímanie jednoduchých listov (rodičom, učiteľke, spolužiakom).

Samostatne alebo s pomocou otvoriť schránku, prečítať, napísať a poslať e- mail.

Ochrana osobných údajov v e-mailovej komunikácii.

Využitie adresára, zisťovanie e- mailových adres spolužiakov, rodičov.

www, webový prehliadač, webová stránka, odkaz, vyhľadávanie na webe

Osvojenie pojmov – www, webový prehliadač, webová stránka.

Uvedomenie si bezpečnostných rizík pri práci s Internetom.

Vyhľadávanie informácií na Internete a ich správne použitie.

Detské webové stránky, on-line hry – výber.

Postupy, riešenie problémov

Oboznámenie sa s pojmami- detský programovací jazyk, elementárne príkazy

Riešenie jednoduchých algoritmov v detskom programovacom prostredí .

Práca s programom Skicár- otvorenie programu, popis panela nástrojov, osvojenie si práce s nástrojmi: pero, štetec, čiara, paleta, práca s farebnou výplňou. Uloženie súboru, dokončenie existujúceho súboru, úpravy.

Princípy fungovania IKT

Funkcie vybraných klávesov

Práca s klávesnicou: používanie Esc, Ctrl, Alt, Shift, Backspace, Enter, NumLock, CapsLock.

Tlačiareň

Funkcia tlačiarne. Zapínanie a vypínanie, vkladanie papiera, poznávanie funkcie jednotlivých tlačidiel.

CD mechanika

Ovládanie CD mechaniky, spustenie CD a DVD cez „tento počítač“.

Spúšťanie hry a hudby z CD.

Ukladanie informácií, súbor

Uloženie informácií do súboru, otvorenie, premenovanie, zrušenie.

Informačná spoločnosť

Informačné technológie v škole

Využívanie rôznych typov edukačných programov pre rôzne predmety (Encyklopédia prírody, Vedomosti v hrsti. Oskar na farme, Oskar pri jazere, Oskar v lese).

Voľný čas a IKT

Počítačové hry, hudba, filmy.

Ovládanie jednoduchých hier.

PROCES

Žiaci sa oboznamujú s prostredím jednoduchého grafického editora pri kreslení obrázkov, samostatne, ale aj podľa návodu kreslia obrázky, učia sa ich ukladať a otvoriť. Orientujú sa v jednoduchých hrách. S pomocou učiteľa sa učia založiť si vlastnú e-mailovú schránku, posielat' a prijímať e-maily, používať jednoduché zásady ich písania. Rozpoznávajú vhodné detské webové stránky – vzdelávacie, zábavné i náučné. Učia sa písať v správnom tvare internetovú adresu webovej stránky. Učia sa pracovať v prostredí jednoduchého textového editora a upravovať text. Ovládajú zásady správneho sedenia pri počítači, psychohygienu.

6. ROČNÍK

PRACOVNÉ VYUČOVANIE

CIELE

- Upevňovať zručnosti získané v nižších ročníkoch,
- osvojiť si základné vedomosti a zručnosti v spracovaní pôdy, siatí semien, sadení priesad a zbere plodín,
- upevniť poznatky o základných druhoch dreva a prehľbiť manuálne zručnosti pri práci s ním,
- oboznámiť sa s vlastnosťami organického skla a novoduru, s ich použitím v praxi,
- zdokonaľovať rozličné spôsoby montáže a demontáže osvojené v predchádzajúcich ročníkoch
- osvojiť si manuálne zručnosti pri práci so strojčkami na mletie mäsa, maku, strúhanky,
- osvojiť si názvoslovie pracovných nástrojov a postupov

OBSAH

Sebaobslužné činnosti

Osobná hygiena.

Starostlivosť o vlasy – česanie, umývanie šampónom.

Ničenie vší detskej.

Práce v dielni

Práce s papierom a kartónom

Zdokonaľovanie osvojenej techniky, zvyšovanie požiadaviek na presnosť práce. Zošívanie zošitov, meranie, orezávanie, rezanie, lepenie a používanie knihárskeho materiálu a pomôcok.

Zhotovovanie zošitov s orezanými okrajmi, škatúl, dosiek s pláteným chrbtom, rámik – pasparta a iné.

Modelovanie

Modelovanie dutých predmetov aj s použitím modelárskeho očka a špachtle – guľa, valec, hrnčeky, vázy, misy, duté vajíčka. Modelovanie figúrky s vystihnutím pohybu.

Práca so sadrou, odlievanie do formy, kaširovanie, vyškrobovanie predkresleného vzoru - sadrové odliatky, geografické makety.

Montážne a demontážne práce

Samostatná práca podľa predlohy.

Zostavovanie zložitých pohyblivých modelov z kovovej stavebnice.

Zdokonaľovanie rozličných spôsobov montáže a demontáže osvojené v predchádzajúcich ročníkoch.

Práce s drevom

Upevnenie poznatkov o základných druhoch dreva (mäkké a tvrdé drevo) a oboznamovanie sa s ich priemyselným spracovaním (rezivo – hranoly, dosky, latky, preglejky, dyhy).

Obrábanie dreva základnými technikami, používanie svorkovnic.

Rezanie malou rámovou pílkou a chvostovkou.

Vŕtanie nebožiecom a kolovrátkom. Spájanie dreva skrutkami do dreva, brúsenie, lakovanie.

Výrobky: podložka pod hrniec, jednoduchý svietnik, hračka, vešiak na šaty, krmidlo.

Práce s kovom

Práca s medeným, hliníkovým a tenkým ocelovým drôtom, oboznamovanie sa s ich vlastnosťami a najvhodnejším využitím.

Meranie, strihanie, spleťanie, ohýbanie, vyrovnávanie drôtu, používanie rôznych klieští.

Práce s plastmi

Oboznamovanie sa s vlastnosťami organického skla a novoduru, s ich použitím v praxi.

Ich opracovanie- meranie, obrysovanie, rezanie, vŕtanie, pílenie, brúsenie, leštenie.

Lepenie novoduru.

Výrobky: geometrické tvary, stojan na servítky, stierka, dekoračné a úžitkové predmety.

Práce s rozličným materiálom

Náplň určí učiteľ.

Pestovateľské práce

Úprava a spracovanie pôdy - rýľovanie, hrabanie. Úprava hriadok.

Zvyšovanie úrodnosti – hnojenie, striedanie plodín.

Siatie a sadenie plodín podľa priority kultivarov v regióne.

Príprava sadeníc – siatie, pikírovanie, presádzanie priesad.

Zavlažovanie, kyprenie pôdy, jednotenie zeleniny.

Poznávanie škodcov a ochrana pred nimi.

Prirodzená ochrana a spolužitie rastlín.

Zber plodín, úprava pôdy po zbere, uskladnenie.

Úžitková záhrada na okne, balkóne, loggii.

Oboznamovanie sa s ošetrovaním ovocných stromov a kríkov.

Zber ovocia a uskladnenie.

Letničky, dvojročné rastliny, trvalky, skalničky.

Kvety na balkóne a loggii.

Izbové kvety, hydroponické pestovanie rastlín.

Viazanie a aranžovanie kvetín.

Práce v domácnosti

Hygiena v domácnosti.

Čistenie podlahovej krytiny, nábytku. Čistiace prostriedky a bezpečnosť pri práci s nimi.

Pranie osobnej bielizne.

Príprava pokrmov

Nátierky, puding, polievky, pokrmy zo zemiakov.

Obsluha plynového a elektrického sporáka.

Práca so strojčkami na mletie mäsa, maku, strúhanky.

Šitie

Oboznamovanie sa s pomôckami a nástrojmi pre ručné šitie a s drobnou textilnou a technickou prípravou.

Základné stehy. Štopkanie. Pomocné stehy. Obnitkovacie stehy. Prišívanie zapínadiel.

Zošívanie dvoch látok jednoduchým stehom. (chňapka)

Oboznamovanie sa so šijacím strojom a jeho základnou obsluhou.

Navliekanie nite, šitie bez nití.

Háčkovanie

Háčkovanie s vlnou. Krátky a dlhý stĺpik. Pridávanie do kruhu.

Opakovanie a zdokonaľovanie techniky. (ihelníček, podložka)

Pletenie

Ručné pletenie hladkých a obrátených očiek, začínania a ukončenie. (šál, čelenka)

Základy technického kreslenia

Učivo základov technického kreslenia aplikujeme v súlade s konkrétnym výrobkom, na ktorom žiaci pracujú.

Rysovacie potreby, manipulácia s nimi.

Technické normalizované písmo.

Druhy čiar a ich využitie:

- hrubé – obrysové,
- tenké - pomocné, rozlišovacie (využívanie hrúbky čiar a tvrdosti ceruziek).

Rysovanie priamok, úsečiek :

- základné pojmy – opakovanie,
- rysovanie úsečiek danej dĺžky, označovanie úsečiek,
- premieňanie dĺžkových jednotiek,
- smer úsečiek, priamok.

PROCES

Upevňovať poznatky z predchádzajúcich ročníkov. Rešpektovať požiadavky bezpečnosti a hygieny pri každej práci. Byť opatrný pri šití na šijacom stroji, pri obsluhu kuchynských spotrebičov.

Praktické činnosti uvedené v prácach v dielni sú pre chlapcov povinné v celom rozsahu, pre dievčatá sa urobí výber tak, aby bola zastúpená práca s každým materiálom.

Praktické činnosti uvedené pre práce v domácnosti sú pre dievčatá povinné v celom rozsahu, pre chlapcov sa urobí výber tak, aby boli zastúpené práce pri hygiene v domácnosti, základy šitia a varenia.

6. ROČNÍK

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

CIELE

- Získané poznatky a nadobudnuté zručnosti z predchádzajúcich ročníkov dopĺňať, rozvíjať a zdokonaľovať,
- rozvíjať vnímanie, predstavivosť, tvorivosť a fantáziu žiakov,
- učiť žiakov výtvarne vyjadriť dejový celok vo vzťahu k prostrediu, z ktorého sa námet čerpá,
- odhaľovať zákonitosti stavby prírodných a umelých foriem.

OBSAH

Výtvarné osvojovanie skutočnosti

Námety tematických prác je potrebné orientovať na skutočné zážitky detí, aby sa pretransponovaním skutočnosti rozvíjala predstavivosť a na základe predstáv i fantázia.

V tematických prácach učiť žiakov výtvarne vyjadriť dejový celok vo vzťahu k prostrediu, z ktorého čerpáme námety. Nezabúdať pri tom i na uplatňovanie spontánneho prejavu.

Námety - ilustrácie krátkych dejových celkov: rozprávky, poviedky, filmové príbehy.

Zážitky z exkurzií a vychádzok. Zobrazenie pracovných činností.

Výtvarné techniky:

kresba - kolorovaná perokresba, kresba drevkom

maľba – tempera, suchý a masný pastel

grafika – tlač z kartónovej koláže, tlač z textilnej koláže

Výtvarný materiál voliť podľa výberu techník.

Učiť žiakov správne vidieť a zobrazovať predmety dennej potreby, viesť ich k zachyteniu reality a k jej výtvarnému stvárneniu – ľudská hlava (portrét spolužiaka), postava, zvieratá, rastliny, školské potreby.

Výtvarné techniky:

kresba - rudka, mäkká ceruzka, perokresba, fixy

malba – tempera, gvaš

materiálové techniky – mozaika z papiera, prírodnín, koláž

modelovanie – hliny, reliéf z plastelíny, cesto, kaširovanie

Výtvarný materiál voliť podľa výberu techník.

Práca s výtvarnými prostriedkami

V plošných dekoratívnych prácach využívanie výtvarných techník spojených s experimentovaním. Orientácia na farebné cítenie detí, obohacovanie používania farebnej škály. Zameriavanie sa na farebnú výplň plochy a ornamentálnu tvorbu, rozširovanie poznatkov o technikách výtvarnej tvorby. Jednoduchými formami oboznamovanie žiakov s tradičnou ľudovou technikou textilnej tvorby.

Výtvarné techniky: techniky spojené s experimentovaním – zapúšťanie do riedenej klovatiny, hra s akvarelovými škvrnami preklápaním, rozfukovanie tušových škvŕn s dotváraním, farebná výplň dekoratívnej plochy, vosková rezerva, odkrývanie na vosku, radenie prvkov odtlačaním..., modrotlač návrh na dekoračnú látku do detskej izby, na šatovku.

Výtvarné materiály: voskový pastel, parafín (biela svieca), tuš, farebný tuš, akvarelové farby, klovatina – podľa výberu techník.

V priestorovom vytváraní orientovanie sa na tvar ako hlavný výtvarno-výrazový prostriedok. Na modelovanie využiť rôzny odpadový materiál. Vychádzať z jednoduchých foriem a tvarov. Citlivo využívať ukážky ľudových artefaktov formou besied, návštevou ľudových umelcov v ich pracovnom prostredí, podľa regionálnych možností.

Výtvarné techniky: modelovanie, priestorové vytváranie z papiera, montážne práce z rôzneho materiálu.

Výtvarné materiály: hlina, plastelína, modulit, cesto, rôzny odpadový materiál, krabičky, drôt, kaširovací hmot (novinový papier, buničina, škrob), sadra.

Výtvarné umenie

Návštevy výstav výtvarných prác detí, dospelých, návštevy galérií a múzeí. Priblížiť žiakom diela ilustrátorov detských kníh (A.Brunovský, V. Bombová)

PROCES

Skvalitňovanie názorov žiakov na kultúru bývania, odievania, a prispôsobovania, pretvárania prostredia. Pestovanie vkusu, ochrana prírody.

Oboznamovanie žiakov s umením a kultúrou nášho národa.

6. ROČNÍK

HUDOBNÁ VÝCHOVA

CIELE

- Prehlbovať čistotu kolektívneho spevu,
- oboznámiť sa s notami, notovými čiarami a husľovým kľúčom,
- rozlišovať zvuk symfonického orchestra a detského zboru
- získať prvé poznatky o hudobných skladateľoch.

OBSAH

Piesne na spev – Dobrú noc, má milá (ľudová); To tá Heľpa (ľudová); Ej, už sa na tej hore (ľudová); Chlapec som ja, chlapec (ľudová); Tam okolo Levoči (ľudová); Z brezového dreva voda kvapká (ľudová); Vysoký jalovec (ľudová); Jedna ruža, dve ruže (ľudová); Marjánko, Marjánko (ľudová); Poduj mi vetričku; Jarná (L. Burlas); Dar pre mamičku; Padá snežik; Snehuliačik (M. Novák).

Piesne a skladby na počúvanie – Aká si mi krásna (E. Suchoň); Nevolám slnko z oblohy (M. Schneider-Trnavský); Rodný môj kraj (G. Dusík); My Fair lady (F. Loewe); Trepak z baletu Luskáčik (P. I. Čajkovskij); Chyť ma! Prečo padá sneh? (J. Cikker); Tanec snehových vločiek (C. Debussy); Polka z opery Predaná nevesta (B. Smetana).

Hudobno–pohybové hry a tance

Čičence, čičence (ľudová); Andulko šafárova (ľudová); Dýnom, dánom (ľudová); Vytĺkačky (B. Urbanec)

PROCES

V speváckych prejavoch žiakov skvalitňovať mäkké nasadenie a znenie hlasu, snažiť sa o ľahkú a presnú spevnú artikuláciu, odlišovať plynulý a úsečný spev (legato a staccato), prehlbovať čistotu kolektívneho spevu. Opierať sa o zrakovú orientáciu v notovom zápise pri osvojovaní jednoduchých piesní podľa počutia.

Spev piesní obohacovať inštrumentálnym sprievodom, predhrou a dohrou, ktoré sa tvoria pomocou ostinátnych motívov.

Oboznámiť žiakov s notami, notovými čiarami, husľovým kľúčom.

Jednoduchým pohybom rozlišovať párne a nepárne metrum, plynulú a úsečnú melódiu. Spevom, nástrojovou hrou a pohybom si tvorivo osvojovať výrazné rytmy v 2/4 a 3/4 takte.

V osvojovaných skladbách objavovať výrazné kontrasty, opakovanie a posunutie melódie. V spievaných piesňach a skladbách na počúvanie rozoznávať striedanie rôznych melodických častí. Medzi inými tanečnými skladbami poznávať valčík.

V skladbách na počúvanie sa oboznamovať s hrou na harfe a prehlbovať si schopnosť sluchom rozlišovať známe hudobné nástroje.

Poznávať hru nástrojových skupín – sláčikové, drevené a plechové dychové nástroje, bicie nástroje. Rozlišovať zvuk symfonického orchestra a detského zboru.

Všimnúť si rozdiely hudobného výrazu osvojovaných piesní a skladieb na počúvanie.

Získavať prvé poznatky o B. Smetanovi a P. I. Čajkovskom v tesnom spojení s osvojovanými skladbami.

6. ROČNÍK

TELESNÁ VÝCHOVA

CIELE

- Rozvíjať aktivitu žiakov,
- osvojiť si pohybové zručnosti, základné športové disciplíny a základy telovýchovného názvoslovnia,
- naučiť sa chápať význam pohybovej aktivity v živote človeka,
- rozvíjať pružnosť, ohybnosť, rovnováhu, priestorovú orientáciu.

OBSAH

Poradové cvičenia

- Osvojenie si poradových povelov a povelovej techniky.
- Vytváranie nástupových a pochodových útvarov.
- Hlásenie žiaka.

Prípravné, kondičné, koordinačné a kompenzačné cvičenia

- Cvičenie s náčiním i bez náčinia, relaxačné, zábavné cvičenia.
- Rozvíjanie brušného a hrudného dýchania.
- Rozvoj obratnosti, rovnováhy.
- Chôdza, beh, lezenie, plazenie, podliezanie, vystupovanie, zostupovanie, skákanie.
- Dynamické posilňovanie svalstva dolných končatín a trupu.

Športová gymnastika

- Akrobacia.
- Viacnásobný kotúl.
- Kotúl vpred na vyvýšenej podložke, na vyvýšenú podložku, z vyvýšenej podložky.
- Kotúl vzad s obmenami.
- Stoj na hlave.
- Prípravné cvičenia a stoj na rukách s dopomocou, preskoky (koza, debna, kôň, stôl).

Kladina – výška 1 m

- Obmeny chôdze, chôdza sprevádzaná pohybmi paží, obraty, zmeny polôh tela.

Šplh

- Šplh s prírazom.
- Súhrnné cvičenia, húpanie na lane.

Trampolínka

- Skoky s obratmi, skrčmo, prehnuto.

Jazda na bicykli

- Cvičenie rovnováhy a obratnosti.
- Návnik pomalej a rýchlejšej jazdy.

Rytmická gymnastika a tanec

- Krok prísuný, cvalový a poskočný v ľudovom tanci.
- Chôdza, beh, poskoky, skoky a obraty na jednoduché hudobné rytmy.
- Jednoduchý krajový tanec v 2/4 takte.

Atletika

- Vysoký štart.
- Beh.
- Stupňovanie rovinky.
- Beh na 60 m.
- Nízky štart z blokov.
- Vytrvalostný beh (dievčatá – 400 m, chlapci – 600 m)

Skok do diaľky

- Skok do diaľky skrčmo so závesom zo skráteného rozbehu.

Skok do výšky

- Skok technikou „nožničky“.
- Prípravné techniky pre skok technikou obkročmo flop.

Hod loptičkou

- Hod z krátkeho rozbehu.
- Hod loptičkou na výkon.

Plná lopta

- Pohybové hry a súťaže s hádzaním plnej lopty.

Prekážkový beh

- Beh cez čiaru a nízke prekážky.

Štafetový beh

- Držanie kolíka, chôdza, beh s kolíkom.

Športové hry

Basketbal a hádzaná

- Prihrávky a chytanie lopty na mieste, v pohybe.
- Dribling na mieste v pohybe.
- Streľba z krátkej vzdialenosti, streľba trestných bodov.
- Hra s upravenými pravidlami minibasketbalu a minihádzanej.

Futbal

- Hra s upravenými pravidlami minifutbalu.

Cvičenie v prírode

- Orientácia v teréne.
- Plán obce, terénu.
- Mapa, turistické značky.
- Kompas.
- Orientácia v cestovnom poriadku.
- Prenášanie raneného, prvá pomoc.

Pešia turistika

- Chôdza podľa plánu.
- Terénne hry.

Odporúčame korčuľovanie, plavecký výcvik (podľa podmienok a možností školy).

PROCES

Postupne rozvíjame veku zodpovedajúcu úroveň kondičných a koordinačných schopností.

Učíme žiakov spoľahlivo rozlišovať obsah základných telovýchovných pojmov a správne na ne reagovať.

Žiaci si postupne osvojujú pravidlá pohybových i športových hier. Učia sa prejavovať primeranú rozhodnosť, nebojnosť, snahu po lepšom výkone, radosť z víťazstva, schopnosť oceniť súpera a zmieriť sa s prehrou.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
ŠTÁTNY PEDAGOGICKÝ ÚSTAV

RÁMCOVÝ OBSAH VZDELÁVANIA PRE 2. A 6. ROČNÍK
PRE ŽIAKOV SO STREDNÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO
POSTIHNUTIA

Autor:

PaedDr. Mária Tarabová

Konzultovali:

PaedDr. Gabriela Chudá

PaedDr. Anna Blašková

PaedDr. Mária Míznerová

2. ROČNÍK

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

CIELE

- Vedieť pomenovať obrázky,
- vedieť sluchom diferencovať slová na slabiky,
- vedieť sluchom zo slabík poskladať slovo,
- vedieť sluchom poznávať prvú hlásku slova,
- vedieť čítať dvojslabičné slová zložené zo známych slabík.

OBSAH

Hláska a písmeno m, M.

Slabika ma, má, Ma, Má, mi, Mi, MI.

Hláska a písmeno e, E, slabika me, Me.

Čítanie dvojslabičných slov: mama, mami, mame, máme.

Hláska a písmeno l, L, slabiky s týmito písmenami.

Čítanie dvojslabičných slov zložených zo známych slabík.

Na základe sluchového vnímania poznávať prvú hlásku slova.

PROCES

Osvojovanie čítania otvorených slabík zložených z osvojených písmen.

Pri vyvodzovaní písmen používame obrázky, riekanky a znázorňovanie písmen pohybom.

Podľa individuálnych schopností žiakov využívame zrak, sluch alebo zapájame i motoriku.

Učivo precvičujeme na kartičkách alebo kockách.

2. ROČNÍK

ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNÝCH SCHOPNOSTÍ

CIELE

- Rozvíjať schopnosti žiaka komunikovať jednoduchou verbálnou formou,
- spontánne vyjadrovať základné potreby,
- rozvíjanie očného kontaktu pri komunikácii
- rozvíjať symbolickú reprezentáciu,
- rozvíjať zručnosti sociálnych interakcií,
- rozvíjať samostatnosť v oblasti sebaobsluhy,
- upevniť jednoduché domáce zručnosti,
- rozširovať a aktivizovať pasívnu slovnú zásobu.

OBSAH

Rozvíjame už naučené verbálne vyjadrovanie žiakov. Rozvíjame zrakové a sluchové vnímanie, schopnosť žiakov počúvať reč a iné zvuky. Žiaci sa snažia napodobňovať prírodné zvuky a hlasy zvierat. Rozlišovanie sily zvuku (silný – slabý), výšky zvuku (vysoký - nízky), rozlišovanie zvuku a reči, hlások.

Rozvíjame u žiakov schopnosť fonematickej diferenciacie. Na začiatku sluchovej analýzy celých slov volíme slová krátke, s otvorenými slabikami, potom so zatvorenými slabikami a až nakoniec slová so zloženými spoluhláskovými skupinami.

Vyjadrovanie potrieb žiaka. Rozvíjanie schopností vyjadrovania výberu, voľby, posúvanie komunikačných schopností na vyššiu úroveň. Rozvíjať základy schopností žiakov viesť rozhovor, striedanie rolí v bežných denných situáciách.

Pomenovanie predmetov, javov, dejov (konkrétnych alebo na obrázkoch). Tvorenie otázok a odpovedí, rozvíjanie a stimulovanie slovnej zásoby podľa dosiahnutej úrovne reči.

Rozvíjanie návykov osobnej hygieny, spolupráca pri sebaobsluhe, pri konzumácii jedla.

Vytváranie a upevňovanie zručností pri udržiavaní poriadku v triede i pri domácich prácach.

PROCES

V rámci každej komunikačnej situácie vyžadujeme používanie očného kontaktu so súčasnou verbalizáciou. Pri rozvíjaní komunikačných schopností vedieme žiaka ku spolupráci so spolužiakom. Hrou a častými cvikmi sluchového vnímania zlepšujeme schopnosť žiakov diferencovať zvuky. Riekanky a krátke básničky nacvičujeme rytmizáciou. Nacvičujeme vyjadrovanie a výslovnosť žiakov. Od pomenovania predmetov a javov prechádzame k nácviku vecných formulácií. Nacvičujeme pozdravy, krátke oznámenia, vyjadrenie jednoduchej prosby, poďakovanie.

2. ROČNÍK

ROZVÍJANIE GRAFOMOTORICKÝCH ZRUČNOSTÍ

CIELE

- Rozvíjať jemnú motoriku a grafomotoriku,
- naučiť sa správne držať písacie potreby a správne sedieť pri písaní.

OBSAH

- Opakovanie nacvičených prvkov. Slučky, ovály, vlnovky.
- Šikmé „zuby na píle“. Horný a dolný zátrh.
- Písmená e, l, m, i.
- Slabiky me, mi, le, li, em, im, el, il.

PROCES

Hodiny rozvíjania grafomotorických zručností rozdeľujeme na menšie časové jednotky, aby žiaci písali niekoľkokrát týždenne. Začínáme od veľkých prvkov a prípravných cvikov, ktoré sa postupne znižujú a spresňujú. Zameriavame sa na koordináciu pohybov ruky a oka. Sústavne dbáme na správne držanie písacích potrieb a správne sedenie pri písaní.

2. ROČNÍK

VECNE UČENIE

CIELE

- Poznať priestorové pojmy a vzťahy,
- vedieť sa orientovať v triede a v školskej budove,
- vedieť pomenovať predmety a činnosti, s ktorými sa žiaci stretávajú,
- poznať názvy ročných období,
- osvojiť si názvy dní v týždni
- oboznamovať sa so zásadami osobnej hygieny a kultúrneho správania
- poznať niektoré rastliny a zvieratá

OBSAH

Trieda, škola a okolie školy

Predstavovanie sa, pozdravenie, poďakovanie, prosba.

Poznávanie mena a priezviska svojho učiteľa, mená spolužiakov, označenie triedy.

Pomenovanie zariadenia triedy, rozlišovanie školských potrieb a hračiek.

Rozlišovanie vyučovacej hodiny a prestávky. Uvedomovanie si rozdielu v požiadavkách na správanie počas vyučovania a cez prestávku.

Orientácia v budove školy.

Poznávanie najbližšieho okolia školy podľa miestnych podmienok.

Orientácia v čase

Porozumieť časovým údajom deň – noc, ráno – večer, teraz – potom, dnes – zajtra.

Určovanie dní v týždni.

Príroda

Pozorovanie zmien v prírode, zmeny počasia.

Osvojovanie základných pojmov teplo, zima, mráz, slnko, vietor, dážď, sneh, ľad na základe konkrétneho vnímania, potom s použitím obrázkov, na záver spájanie niekoľkých pojmov na základe asociácií.

Pomenovanie ročných období s použitím obrázkov. Spresňovanie predstavy o ročných obdobiach.

Zvieratá v prírode

Pomenovanie zvierat a ich triedenie.

Domáce zvieratá: pes, mačka, krava, koza, prasa, sliepka, hus, zajac, kôň a ich mláďatá.

Voľne žijúce zvieratá: myš, jež, medveď, líška.

Vtáky a hmyz: drozd, lastovička, motýľ, včela, mucha, lienka, sýkorka.

Rastliny v prírode

Rozlišovanie pojmov kvet, strom, ker. Poznávanie rastlín.

Kvety: ruža, tulipán, snežienka, fialka.

Stromy: hruška, jablň, slivka, čerešňa, marhuľa, broskyňa, poznávanie ich plodov. Poznávať ovocie podľa tvaru, chuti a vône.

Kry: maliny, ríbezle.

Starostlivosť o zdravie

Poznávanie a pomenovanie jednotlivých častí ľudského tela : hlava, krk, ruky, nohy.

Poznávanie častí tváre: oči, nos, ústa, uši.

Zdravie a choroba : bolesť hlavy, hrdla, teplota, návšteva lekára, lieky.

Osobná hygiena: umývanie rúk, čistenie zubov, česanie.

Zdravá výživa a jej význam. Čo jeme.

Obliekanie sa podľa ročného obdobia a teploty. Ochrana pred slnkom a mrazom.

Bezpečnosť cestnej premávky

Bezpečnosť chodcov. Chôdza po chodníku.

Bezpečné prechádzanie cez cestu po vyznačenom priechode pre chodcov.

Semafor: červená – stoj, zelená –chod’.

Bezpečnosť pri hrách, výletoch a kúpaní.

Obchod

Rozoznávanie obchodov podľa zamerania, poznávanie nápisov na obchode – globálnou metódou.

Hra na obchod. Poznávanie a pomenovanie tovaru: ovocie, zelenina, chlieb, pečivo, mlieko.

Pojem peniaze, poznávanie mincí.

Pravidlá správania sa v obchode.

Domov a rodina

Rodičia, súrodenci – ich mená .

Najbližší príbuzní – stará mama, starý otec.

Vzťahy medzi členmi rodiny.

Náš byt. Pomenovanie častí bytu- kuchyňa, detská izba, obývačka, kúpeľňa, WC, balkón.

Zariadenie bytu – poznávanie a pomenovanie častí nábytku.

PROCES

Žiaci sa učia dobre orientovať v budove školy, poznávajú najbližšie okolie školy. Osvojujú si návyk udržiavať poriadok na svojej lavici, vedieť sa správať počas hodiny a prestávky.

Osvojujú si základné časové pojmy. Pozorujú charakteristické znaky počasia v jednotlivých ročných obdobiach.

2. ROČNÍK MATEMATIKA

CIELE

- Rozvíjať schopnosť triediť predmety podľa určitých kritérií,
- utvárať predstavy o čísle,
- osvojiť si základné prvky numerácie v obore prirodzených čísel do 4,
- osvojiť si základné početové výkony v obore prirodzených čísel do 4,
- utvrdiť si základné geometrické predstavy

OBSAH

Porovnávanie predmetov podľa vlastností: množstvo, veľkosť, farba, tvar.

Vzťahy: veľa – málo, väčší – menší, kratší – dlhší.

Triedenie a porovnávanie rovinných útvarov: kruh, štvorec, trojuholník.

Znaky väčší, menší. Porovnávanie čísel 1, 2.

Číslo 3. Číselný rad. Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov.

Priradovanie predmetov k číslu 3. Čítanie a písanie číslice 3.

Znázorňovanie čísla 3.

Porovnávanie čísel 1, 2, 3. Znaky $<$, $>$, $=$.

Sčítanie v obore do 3. Zápis príkladov sčítania. Znázorňovanie príkladov sčítania.

Odčítanie v obore do 3. Zápis príkladov odčítania. Znázorňovanie príkladov odčítania.

Rozklad čísla 2 a 3.

Riešenie slovných príkladov.

Číslo 4. Číselný rad. Určovanie a vyznačovanie počtu predmetov.

Priradovanie predmetov k číslu 4. Čítanie a písanie číslice 4.

Znázorňovanie čísla 4.

Porovnávanie čísel 1, 2, 3, 4. Znaky $<$, $>$, $=$.

Sčítanie v obore do 4. Zápis príkladov sčítania. Znázorňovanie príkladov odčítania.

Odčítanie v obore do 4. Zápis príkladov odčítania. Znázorňovanie príkladov odčítania.

Rozklad čísla 2, 3, 4.

Riešenie slovných príkladov.

Mince 1 €, 2 €, počítanie s mincami.

PROCES

Žiaci sa učia triediť predmety, tvoriť skupinu predmetov podľa určeného znaku, zoradovať predmety podľa pokynov.

Osvojujú si prvky numerácie a početové výkony v obore do 4.

Nácvik určovania predmetov realizujeme počítaním po jednej.

Početové výkony sčítania a odčítania nacvičujeme oddelene.

Učia sa rozpoznávať rovinné útvary kruh, štvorec, trojuholník.

2. ROČNÍK

PRACOVNÉ VYUČOVANIE

CIELE

- Utvárať a upevňovať základné hygienické návyky,
- utvárať a upevňovať základné stravovacie návyky a základné pravidlá stolovania,
- zvyšovať samostatnosť pri sebaobslužných činnostiach,
- utvárať základné pracovné zručnosti a návyky,
- rozvíjať jemno-motorické zručnosti a schopnosť napodobňovania,
- rozvíjať schopnosť verbalizovať danú činnosť,
- osvojiť si základné pracovné zručnosti pri pestovateľských prácach

OBSAH

Sebaobslužné činnosti

Osobná hygiena - umývanie rúk a tváre, nácvik alebo utvrdenie správneho postupu, používanie mydla a uteráka.

Používanie vreckovky a hrebeňa.

Používanie WC, toaletného papiera, splachovanie, následná hygiena rúk - samostatne alebo s pomocou.

Vyzliekanie a obliekanie odevu. Vytváranie zručnosti pri rozopínaní a zapínaní gombíkov, používaní zipsov, háčikov a patentiek.

Obúvanie a vyzúvanie samostatne alebo s pomocou, rozväzovanie a zaväzovanie šnúrok, zapínanie a odopínanie pomocou suchých zipsov.

Stolovanie v triede - hygiena stolovania, používanie obrúska, malej lyžičky. Sebaobsluha pri desiatovaní.

Stolovanie v školskej jedálni – používanie taniera a lyžice. Používanie vidličky a noža s pomocou (závisí od individuálnej schopnosti žiaka).

Práce v domácnosti

Samostatné odkladanie predmetov v triede na určené miesto.

Samostatné odkladanie odevu a obuvi v šatni. Čistenie topánok od prachu.

Utieranie prachu z lavíc, parapetných dosiek, utieranie tabule.

Nácvik zametania smetí z podlahy pomocou malej metličky a lopatky.

Vynášanie odpadkov z koša do smetnej nádoby s pomocou.

Upevňujeme zručnosti pri púšťaní a zastavovaní vody podľa individuálnych schopností žiakov.

Odkladanie riadu na určené miesto. Pomenovanie základného riadu.

Základy stolovania – nácvik jednoduchého prestierania.

Práce v dielni

Práce s drobným materiálom

- Poznávanie a triedenie drobného materiálu (prírodniny, kamienky, korálky) podľa veľkosti, farby a tvaru. Ukladanie roztriedeného materiálu do rôznych nádob podľa pokynov.
- Manipulácia s drobným materiálom: skladanie mozaiky vkladáním, napichávaním, nalepovaním. Navliekanie korálok rovnakej farby alebo veľkosti.
- Namotávanie vlny na cievku, splietanie vlny a špagátov, nácvik viazania uzla, mašličky.

Práce s papierom

- Poznávanie základných vlastností papiera: hrúbka, povrch.
- Porovnávanie vlastností papiera.
- Trhanie, krčenie, nalepovanie, skladanie a strihanie papiera. Práca s nožnicami.

Montážne a demontážne práce

Skladanie a rozkladanie predmetov a stavebníc. Ukladanie na seba, vedľa seba, spájanie, skrutkovanie, zasúvanie.

Skladanie jednoduchého puzzle, domina, mozaiky.

Cvičenie motoriky, pozornosti, presnosti.

Pestovateľské práce

Starostlivosť o izbové rastliny : polievanie, kyprenie pôdy, ošetrovanie listov od prachu, odstraňovanie odumretých častí rastlín.

Práca so záhradným náradím – hrable, motyka. Hrabanie lístia.

Sadenie, klíčenie, rast rastlín – tráva, hrach, fazuľa (do črepníkov).

Pomoc pri zbere úrody na školskom pozemku.

PROCES

Všetky pracovné činnosti nacvičujeme v prirodzených podmienkach. Pri tom je potrebné zapájať reč vo forme verbalizácie vykonávanej činnosti, pomenovať materiály a pomôcky.

Snažíme sa viesť žiakov k dokončeniu práce, pestovať ich vôľové vlastnosti.

Zvyšujeme samostatnosť žiakov pri sebaobslužných zručnostiach.

2. ROČNÍK VÝTVARNÁ VÝCHOVA

CIELE

- Upevňovať zručnosti nadobudnuté v predchádzajúcom ročníku,
- rozvíjať koordinovaný pohyb rúk, uchopenie a pustenie predmetu,
- rozvíjať senzomotorickú koordináciu,
- rozvíjať percepciu,
- rozvíjať lateralitu,
- rozvíjať priestorovú orientáciu

OBSAH

Kresba (mäkká ceruza, rudka, krieda, suchý pastel, voskový pastel)

- Kresba čiar, oblúkov, kruhov, špirál, vlnoviek.
- Kreslenie tvarovo nenáročných predmetov : lopta, slnko, kvet a iné.
- Napodobňovanie jednoduchých tvarov.
- Maľovanky – vyfarbovanie.
- Kreslenie na betónovú alebo asfaltovú plochu hrubými kriedami.
-

Maľba (tampón, drievko, hrubá fixka, prstové farby, akvarelové farby, tempery)

- Liatie, kvapkánie, otláčanie, dotváranie farebných škvŕn, hra s farbami.
- Ukladanie farieb hrubým štetcom na plochu papiera.
- Rytmičné radenie kontrastných farieb.

Modelovanie (plastelína, cesto, modurit, Aquasoft, Patcolor, Blandiver)

Poznávanie základných vlastností modelovacích materiálov stláčaním, miesením, valkaním, vyťahovaním. Formovanie materiálu prstami, dľanami. Vytváranie modelov jednoduchého tvaru. Modelovanie z piesku pomocou formičiek.

PROCES

Precvičujeme motoriku rúk a prstov. Grafické vyjadrovanie pohybových predstáv ako miešanie, mletie, vstávanie, skákanie, vietor, robia žiaci postojacky a na veľkej ploche. Prechádzame od veľkej plochy k menšej.

Prebúdzame elementárny zmysel pre priestor v súvislosti s poznávaním životného prostredia vytváraním konkrétnych priestorových situácií z najbližšieho okolia žiaka na pieskovom stole, pieskovisku (tvarovanie kopcov, cesty) s využitím makiet domov a stromov.

Patcolor a Blandiver sú ľahko tvarovateľné modelovacie hmoty a nelepia sa, Aquasoft pláva na vode.

2. ROČNÍK HUDOBNÁ VÝCHOVA

CIELE

- Rozvíjať zrakové a sluchové vnímanie,
- sluchovú pamäť a sluchovú diferenciaciu,
- rozvíjať senzomotorické schopnosti,
- rozlišovať ľudský hlas a iné zvuky,
- uvoľňovať motoriku a rozvíjať zmysel pre rytmus
- prebúdzajú záujem o hudbu na princípe detskej hry.

OBSAH

Rozvíjanie pasívneho vnímania zvukov Orffovho inštrumentária a jednoduchých zvukov vyludzovaných bežnými predmetmi prostredia bez vizuálneho vnímania zvuku.

Určovanie zdroja zvuku.

Určovanie vlastností vnímaných zvukov: dlhý – krátky tón, hlasný – tichý tón, hudba – ľudský hlas.

Vyludzovanie zvukov na jednoduchých hudobných nástrojoch.

Detské popevky, riekanky, vyčítanky (Varila myšička kašičku; Medved'ku, daj labku; Hijo, hijo na koničku; Haju, haju, hajušky; Ťap, ťap, ťapušky a iné).

Detské piesne (Prší, prší; Čížiček, čížiček; Bola babka; Čo by koza neskákala; Bude zima; Šila som; Išla sova na tanec a iné)

Detské hudobno-pohybové hry (Kolo, kolo mlynské; Venček; Tanček; Na ručníček a iné)

Hra na telo na známe piesne, rečňovanky.

Počúvanie vokálnych a inštrumentálnych miniatúr, kolied, ľudových piesní.

PROCES

Na princípe detskej hry utvárame predpoklady k primeranému vnímaniu hudby, spevu, rozvíjame hudobnú pozornosť, pamäť, predstavivosť, zmysel pre tonalitu a rytmus.

Hudobno-pohybovými hrami vytvárame interakcie s viacerými žiakmi, zjednocujeme kolektívny spev.

Učíme žiakov pohybom reagovať na počutú hudbu, snažíme sa kultivovať ich hudobno-pohybové prejavy.

2. ROČNÍK

TELESNÁ VÝCHOVA

CIELE

- Rozvoj sociálnych a komunikačných schopností v aktívnej interakcii s prostredím pri pohybových aktivitách,
- prijatie stanovených pravidiel,
- vytvorenie sebakontroly,
- prispôsobenie sa požiadavkám skupiny,
- učenie poradovosti,
- formovanie kladných postojov k pohybovej aktivite,
- vytváranie základných hygienických návykov pri pohybových činnostiach

OBSAH

Zdravotné cvičenia

Cvičenia zamerané na posilňovanie, uvoľňovanie a preťahovanie jednotlivých svalových skupín, na získavanie návykov správneho držania tela, na zväčšovanie pohybového rozsahu kĺbov a chrbtice (krúženie, otáčanie, vystieranie, ohýbanie, kmitanie postupne v jednotlivých kĺboch v ľahu, v sede, v stojí). Jazda na rehabilitačnom bicykli. Chôdza na akupresúrnom chodníku.

Kondičné cvičenia

Chôdza – upevňovanie základnej lokomócie, kladenie chodidiel pri chôdzi, správne držanie tela pri chôdzi (vyrovnávanie hlavy), práca paží počas chôdze, chôdza daným smerom, chôdza po čiare, po lane, po hadici, chôdza v zástupe za učiteľom, nácvik rytmickej chôdze. Obchádzanie prekážok. Prekračovanie nízkych prekážok pri chôdzi.

Beh – nácvik tichého našľapovania pri behu, nácvik dvíhania nôh, ohýbanie v kolenách, nácvik vybehnutia na daný signál, beh po celej ploche, beh v zástupe za učiteľom, beh v danom tempe, ktorý zodpovedá prirodzenému tempu detskej chôdze. Beh so zmenami smeru.

Skoky – poskoky na mieste znožmo a striedavo na jednej, na druhej nohe, skoky z miesta, skok cez čiaru, zoskok z výšky 10 – 15 cm do drepu. Nácvik sedu a udržanie rovnováhy na fit – lopte a skákanie v sede.

Lezenie – ľubovoľným smerom dopredu, podliezanie, preliezanie vhodných prekážok, preliezačky, nízky rebrík, švédske lavičky, diely švédskej debny.

Hádzanie a chytanie - nácvik chytania lopty gúľajúcej sa po zemi, po mierne šikmej ploche, nácvik chytania lopty hodenej učiteľom. Hádzanie lopty do terča a na cieľ. Hádzanie lopty spolužiakovi. Manipulácia s drobnými predmetmi: zbieranie, podávanie, prenášanie, skladanie, upratovanie.

Cvičenia s využitím švédskej lavičky, švédskej debny.

Výstup na lavičku, prechod po lavičke, zostup z lavičky, obraty na lavičke, nácvik udržiavania rovnováhy. Sed a kľak na švédskej debne, preliezanie jednotlivých dielov švédskej debny.

Základy akrobatických cvičení

Vzpor drepmo, sed roznožný s predklonom, „váľanie sudov,, z mierneho svahu, kotúľ vpred, rovnovážny postoj na jednej nohe, aktivity na rozvoj rovnováhy, lateralitu a koordinácie pohybov.

Sezónne činnosti

V zimnom období hry na snehu (tvarovanie snehovej gule – hádzanie na cieľ, stavenie snehuliaka), nácvik chôdze po klzkej ploche, šmýkanie, sánkovanie na miernom svahu.

V jarnom a letnom období turistika – osvojovanie techniky presunu v teréne, jazda na trojkolke.

Ak sú vhodné podmienky – plavecký výcvik.

Kolektívne činnosti

Kolektívne hry spojené s nácvikom chôdze a behu, naháňačky.

Hry s využitím lopty – gúľanie, podávanie, chytanie.

Hudobno - pohybové hry

Cvičenia zamerané na koordináciu pohybu v rytme hudby, s rytmom riekanky. Detské piesne spojené so symbolizáciou pohybov a aktivít.

Motivovaná a rytmizovaná chôdza a beh v základnom tempe. Nácvik striedania chôdze a behu podľa rytmického sprievodu.

Koordináčné a relaxačné cvičenia

Cvičenia zamerané na uvedomovanie si vertikalizácie a predlžovanie osi tela, nácvik základných východiskových polôh – stoj, sed, ľah na chrbte, ľah na bruchu.

Cvičenia zamerané na lokálne uvoľňovanie častí hornej a dolnej končatiny, trupu, celková relaxácia, aktivity na psychické uvoľnenie.

Nácvik prehĺbeného lokálneho dýchania, uvoľnené vydychovanie.

PROCES

Aktivity zameriavame na nácvik osobnej hygieny žiaka, návyk správneho držania tela, cvičenia na úpravu držania hlavy a trupu, rozvoj hrudného dýchania, koordináciu dýchania s pohybom paží a trupu. Rozvíjame priestorovú orientáciu, rovnovážnu schopnosť a pohybovú koordináciu žiaka.

6. ROČNÍK

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

CIELE

- Osvojiť si posledné hlásky a písmená tlačenej abecedy,
- vedieť čítať ľahké trojslabičné slová,
- plynule čítať slabiky, slová a ľahké vety s porozumením,
- vedieť uvedomele počúvať text s jeho porozumením,
- vzbudzovať u žiakov záujem o poznávanie kníh.

OBSAH

Čítanie

- Návčik čítania písmen **ž, Ž, h, H, f, F, g, G, ch, Ch, ď, ť, ň, Ľ**.
- čítanie dvojslabičných slov s otvorenými i zatvorenými slabikami,
- čítanie ľahkých trojslabičných slov,
- plynulé čítanie slabík, slov a ľahkých viet s porozumením.

Literárna výchova, sloh

- Rozširovanie osobného frekvenčného jazyka o slová s písmenami nacvičovanými v tomto ročníku,
- využívanie informačnej hodnoty textu pri jeho reprodukcii,
- jednoduché odpovede na otázky z obsahu čítaného textu,
- rozprávanie podľa obrázka : Kto (čo) je na obrázku? Čo robí ?

Písanie

- Návčik písania malých písmen **ž, h, f, g, ch,**
- návčik písania veľkých písmen **E, P, R, B, Y,**
- písanie nových písmen a slabík s týmito písmenami podľa diktátu,
- písanie slabík a ľahkých slov podľa diktátu,
- písanie slovných spojení prídavného a podstatného mena.

PROCES

Dbáme na hlasovú moduláciu a výslovnosť. Vedeíme žiakov k voľbe vhodného pomenovania. Prostredníctvom literatúry vyvolávame v žiakoch pocity radosti a emocionálny vzťah ku skutočnosti, v ktorej žijú, k prírode, k domovu. Vzbudzujeme záujem žiakov o poznávanie kníh. Nacvičujeme a memorujeme jednoduché básničky.

6. ROČNÍK

ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNÝCH SCHOPNOSTÍ

CIELE

- Nacvičovať sociálne verbálne rutiny,
- zlepšovať verbálne porozumenie a spontánne verbálne vyjadrovanie,
- primeraným spôsobom vyjadrovať pocity, názory a potreby v interakcii s inými ľuďmi
- rozvíjať jazykový cit

OBSAH

Používanie sociálnych verbálnych rutín: zdravenie, prosba, poďakovanie, ospravedlnenie.

Komentovanie vlastnej činnosti.

Komentovanie situácie na obrázku.

Rozlišovanie rodu a čísla podstatných mien ako názvov predmetov a javov.

Rozlišovanie rodu a čísla prídavných mien ako vlastností predmetov a javov.

Pomenovanie prebiehajúcich činností, v slovesách rozlišovať čas a zápor.

Použitie zámen namiesto podstatných a prídavných mien.

PROCES

Komunikačné zručnosti žiakov rozvíjame v hrách a rôznych činnostiach žiakov, témami zameranými na bežné životné situácie a témami, ktoré sa vyučujú v rámci iných predmetov.

Používame také metódy práce, ktoré vyžadujú vysokú psychicko - komunikatívnu aktivitu a interakčno – komunikatívne vzťahy.

6. ROČNÍK

ROZVÍJANIE GRAFOMOTORICKÝCH ZRUČNOSTÍ

CIELE

- Nadobudnúť potrebné vedomosti, zručnosti a návyky pri písaní z hľadiska formy, určené cieľmi jednotlivých zložiek predmetu slovenský jazyk,
- nadobudnúť potrebné vedomosti, zručnosti a návyky pri písaní z hľadiska obsahu, určené cieľmi zložiek gramatika a sloh predmetu slovenský jazyk,
- vedieť využiť nadobudnuté zručnosti pri sociálnom kontakte.

OBSAH

Pri vyučovaní rozvíjania grafomotorických zručností z hľadiska jeho obsahu v príslušnom ročníku nadväzujeme upevňovaním a rozvíjaním učiva, ktoré je stanovené pre jednotlivé zložky slovenského jazyka, najmä písania a slohu.

PROCES

Sústavne uskutočňujeme cvičenia jemnej motoriky žiakov, uvoľňovacie cviky, dbáme na správne držanie písacích potrieb i sedenia pri písaní. V potrebnej miere spájame jazykovú a grafickú stránku písania. Vytvárame zručnosť a návyk prakticky a prehľadne si usporiadať pracovné miesto a potreby na lavici pri písaní.

6. ROČNÍK VECNÉ UČENIE

CIELE

- Vedieť sa orientovať sa v širšom okolí školy,
- rozlišovať situácie v prírode podľa ročných období,
- vedieť pomenovať voľne žijúce zvieratá,
- vedieť rozlišovať listnaté a ihličnaté rastliny,
- vedieť sa orientovať vo vzťahoch v rodine a medzi príbuznými,
- vedieť sa správať v prírode.

OBSAH

Škola a okolie školy

Poznávanie bližších a vzdialenejších objektov v okolí školy. Názov ulice, kde sa škola nachádza a číslo domu.

Určovanie polohy objektov od školy. Upresňovanie pojmov.

Orientácia v čase a v priestore

Osvojovanie a utvrdzovanie pojmov včera, dnes, zajtra, teraz, potom, skôr, neskôr.

Orientácia v dňoch.

Kalendár : dni, týždne, mesiace, určovanie a písanie dátumu.

Určovanie času na celé hodiny.

Určovanie miesta: nad, pod, pri, za, vedľa, vpredu, vzadu.

Príroda

Ročné obdobia v prírode. Pojmy sad, záhrada, park, pole.

Jeseň

Charakteristické znaky prírody na jeseň. Zmeny počasia. Určovanie, aké je dnes počasie (záznam o počasí symbolmi).

Vtáky na jeseň: príprava na zimu - vrabec, vrana, sýkorka. Odlet vtákov - lastovička, bocian.

Zber jesenného ovocia a spôsoby jeho odkladania. Význam vitamínov v ovocí pre zdravie.

Jeseň na poli: zber zemiakov, cukrovej repy a ich využitie.

Zima

Charakteristika počasia. Dĺžka dňa – stmievanie, rozodnievanie. Vlastnosti snehu a ľadu.

Určovanie, aké je dnes počasie.

Listnaté a ihličnaté stromy v zime.

Smrek, borovica – ich charakteristika.

Voľne žijúce zvieratá v zime : líška, zajac, jeleň, srna, veverica. Zimný spánok niektorých zvierat - medveď, jež.

Starostlivosť o vtákov a lesnú zver v zime.

Jar

Zmeny v prírode na jar. Charakteristika počasia. Určovanie počasia.

Jarné práce na poli: oranie, siatie, použitie poľnohospodárskych strojov.

Jarné práce v záhrade: pomenovanie činnosti a záhradného náradia.

Poznávanie rastlín: lipa, orgován, snežienka, fialka, konvalinka. Určovanie časti tela rastlín.

Zvieratá a ich mláďatá na jar.

Leto

Charakteristika počasia. Určovanie počasia.

Lúčne kvety: zvonček, margaréta, divý mak, púpava, bodliak.

Práce na poli – žatva. Poľnohospodárske stroje. Obilie.

Les. Lesné kry a ich plody: maliny, černice, čučoriedky.

Poznať niektoré rastliny ohrozujúce zdravie (jedovaté plody rastlín, huby).

Správanie sa v letnej prírode (nebezpečenstvo požiarov, hluk, odpadky).

Starostlivosť o zdravie

Prehlbovanie poznatkov o ľudskom tele.

Poznať zmyslové ústroje, ich význam. Starostlivosť o zrak a sluch.

Starostlivosť o nechty, zuby, vlasy, úprava zovňajšku.

Význam osobnej hygieny a čistoty prostredia pre zdravie.

Zdravie a choroba.

Práca lekárov a zdravotných sestier. Zdravotné stredisko, nemocnica, sanitka.

Návšteva zdravotného strediska. Praktické meranie teploty.

Ošetrovanie odreniny – očistenie a priloženie rýchloobväzu.

Ochrana zdravia správnym odievaním a obúvaním.

Rodina, obec

Upevnenie poznatkov o príbuzenských vzťahoch. Utvrdenie pojmov starý, mladý, starší, mladší. Určovanie, kto je príbuzný a známy.

Deľba práce v domácnosti.

Pozitívne vzťahy v rodine: úcta k rodičom, starým rodičom, znášanlivosť a dobrosrdečnosť medzi súrodencami.

Adresa bydliska, dátum narodenia.

Poznávanie okolia obce, okolitej krajiny, vychádzky.

Návšteva obchodného centra, správanie sa v obchode.

Hra na obchod, poznávanie ďalších platidiel (5, 10, 20, 50 €) a manipulácia s nimi.

PROCES

Žiaci pozorujú zmeny počasia a uvedomujú si rozdiely. Aktuálne počasie označujú jednoduchými symbolmi do kalendára prírody. Poznávajú niektoré voľne žijúce zvieratá, oboznamujú sa s významom kŕmenia lesnej zveri a s nebezpečenstvom besnoty zvierat.

Pozorujú vtáky na kŕmidle a porovnávajú ich vzhľad. Učia sa, ako sa majú správať v prírode, ako ju môžu chrániť. Učia sa ošetriť si drobnú odreninu, poznávajú prácu lekárov a zdravotných sestier.

6. ROČNÍK ETICKÁ VÝCHOVA

CIELE

- Učiť sa efektívne komunikovať s rovesníkmi,
- upevniť si základy spoločenského správania,
- učiť sa základné pravidlá vyjadrovania citov,
- učiť sa spolupracovať s druhými, nadobúdať sociálne zručnosti - asertivitu, empatiu

OBSAH

I. Identifikácia a vyjadrenie vlastných citov

Naučiť sa identifikovať a vyjadriť city

Mimické vyjadrenie citov a postojov. Vedieť vyjadriť radosť a vďačnosť. Relaxácia.

Identifikácia negatívnych citov a ich zvládnutie.

Naučiť sa zvládnuť prudké emócie

Identifikovať negatívne city a ich zvládnutie. Ovládať základné pravidlá vyjadrovania citov.

Vyššie emócie

Úloha vyšších emócií v rozvoji charakteru. Hľadať vhodné spôsoby ako ovládať negatívne city.

II. Empatia

Základné zručnosti emocionálnej a kognitívnej empatie

Neverbálne vyjadrenie empatie. Pochopenie druhých. Vžiť sa do situácie druhých.

Empatia v každodennom živote.

III. Asertivita

Pasívne, agresívne a asertívne správanie

Aktivity zamerané na pochopenie významu asertivity. Príčiny a opodstatnenosť svojho rozhodovania. Odmietnutie. Sťažnosť. Mať odvahu vysloviť návrh. Poznať nevhodnosť pasívneho a agresívneho správania. Riešenie konfliktov.

IV. Reálne a zobrazené vzory

Pozitívne vzory správania v každodennom živote. Pozitívne vzory správania v literatúre.

V. Prosociálne správanie

Spolupráca

Vedieť spolupracovať s druhými. Výhody spolupráce.

Pomoc, darovanie, delenie sa

Prijímať a dávať – základné prvky v medziľudských vzťahoch, priateľstve a láske.

Motivácia k prosociálnemu správaniu.

Priateľstvo

Význam a hodnota priateľstva.

PROCES

Prostredníctvom princípov aktívneho sociálneho učenia vytvárame pozitívne sociálne skúsenosti žiaka v interakcii s učiteľom i spolužiakmi. Prezентujeme pozitívne vzory správania v literatúre i v každodennom živote.

Prežitú skúsenosť postupne žiaci rozumovo chápu a vytvárajú si tak racionálne komponenty svojho prosociálneho správania.

6. ROČNÍK MATEMATIKA

CIELE

- Osvojiť si numeráciu v obore prirodzených čísel do 100 počítaním po desiatkach,
- osvojiť si základné početové výkony v obore prirodzených čísel do 20 s prechodom cez základ,
- osvojiť si manipuláciu s peniazmi a s nimi súvisiace pojmy,
- vedieť určovať čas na celé hodiny,
- vedieť prakticky merať na metre a litre.

OBSAH

Numerácia v obore prirodzených čísel do 100.

Počítanie po desiatkach do 100.

Určovanie počtu predmetov počítaním po desiatich.

Čítanie a písanie číslíc.

Usporiadanie čísel, číselná os.

Porovnávanie desiatok, zápis pomocou znakov $>$, $<$, $=$.

Manipulácia s peniazmi.

Počítanie s mincami 1 €, 2 € a bankovkami 5 €, 10 €, 20 €, 50 €.

Osvojovanie pojmov drahší – lacnejší.

Sčítanie a odčítanie v obore do 20 s prechodom cez základ.

Určovanie času – celé hodiny.

Praktické meranie dĺžky v metroch.

Praktické meranie objemu v litroch.

Modelovanie a kreslenie z geometrických tvarov (trojuholník, štvorec, obdĺžnik, kruh) priamych a krivých čiar.

PROCES

Žiaci si osvojujú prvky numerácie v obore do 100 po desiatkach. Osvojujú si početové výkony v obore prirodzených čísel do 20 s prechodom cez základ. Riešia jednoduché slovné príklady.

Matematické vedomosti, zručnosti a návyky sa budujú v súlade s matematickou teóriou na rôznom stupni intuitívneho prístupu podľa individuálnych schopností žiaka.

6. ROČNÍK PRACOVNÉ VYUČOVANIE

CIELE

- Rešpektovať požiadavky bezpečnosti a hygieny pri každej práci,
- zvládnuť základy jednoduchého pracovného postupu,
- rozvíjať schopnosť účelne spracúvať materiál,
- osvojiť si základné zručnosti a návyky pri práci v domácnosti,
- osvojiť si základné manuálne zručnosti pri prácach v dielni a pestovateľských prácach.

OBSAH

Sebaobslužné činnosti

Samostatnosť pri osobnej hygiene a sebaobslužných činnostiach.

Samostatnosť pri umývaní zubov, čistení nechtov, úprave zovňajšku.

Samostatnosť pri stolovaní v používaní príboru.

Samostatnosť v ukladaní osobných pomôcok do školskej aktovky, do hygienického vrecúška.

Práce v domácnosti

Samostatnosť pri odkladaní odevu a obuvi na určené miesto.

Vešanie odevu na vešiak.

Čistenie šatstva kefovaním, čistenie obuvi.

Zamykanie a odomykanie dvier kľúčom, používanie visiaceho zámku.

Základná obsluha bežných domácich audio a video zariadení (zapnúť/vypnúť, zvýšiť/znížiť hlasitosť zvuku).

Utieranie prachu, umývanie podlahy.

Zdokonaľovanie sa v stolovaní bez pomoci: plytký a hlboký tanier, príbor, pohár, servítka.

Umývanie, utieranie, odkladanie riadu.

Príprava jednoduchého jedla: natrieť pečivo a vianočku maslom, džemom. Natrieť chlieb nátierkou a ozdobiť pokrúpanou uhorkou, rajčinou.

Varenie zemiakovej kaše. Príprava kaka v mikrovlnnej rúre. Príprava čaju s použitím varnej kanvice na vodu. Servírovanie čajového pečiva.

Umývanie, čistenie a krájanie ovocia a zeleniny.

Navliekanie nite do hrubej ihly, urobiť uzlík.

Práce v dielni

Práce s drobným materiálom

Zdokonaľovanie praktických činností, ktoré si žiaci osvojili v predchádzajúcich ročníkoch.

Zamerať sa na kombináciu rozličného materiálu, sledovať správny pomer veľkosti a ladenia farieb.

Navliekanie korálok podľa vzoru.

Viazanie uzla a mašličky.

Prepichovanie papiera rôznej kvality a navliekanie na niť.

Splietanie bužírky, špagátu, vlny.

Prípravné práce na šitie: preťahovanie bužírky na cvičných drevených (plastových) doskách.

Práce s papierom

Strihanie papiera, vystrihovanie podľa predkreslenej čiary.

Skladanie, prekladanie, lepenie papiera, oblepovanie predmetov.

Prepletanie farebných pásov. Použitie dierkovača, zošívачky.

Rozkladanie a skladanie škatúl. Balenie balíka.

Prepichovať hrubou ihlou so zdvojenou niťou kartón s narysovanými priamkami a bodmi, jednoduchý steh.

Práce s drevom

Zatĺkanie a vyťahovanie klincov.

Opracovanie dreva pilníkom a rašpľou.

Úprava povrchu dreva brúsnyim papierom.

Montážne a demontážne práce

Skladanie puzzle a mozaiky.

Zostavovanie jednoduchých modelov z konštrukčnej stavebnice: spájať súčiastky pomocou matíc a skrutiek. Oboznámenie sa s jednotlivými súčasťami stavebnice a s predlohami.

Pestovateľské práce

Ošetrovanie izbových rastlín.

Príprava pôdy pred siatím: rýľovanie, hrabanie, úprava hriadok.

Siatie do riadkov a jamiek: hrach, reďkovka, fazuľa.

Zber liečivých rastlín podľa miestnych podmienok.

PROCES

Ošetrovanie izbových rastlín sa vykonáva priebežne. Žiaci pomáhajú pri zbere zeleniny, ovocia. Učíme ich rešpektovať požiadavky bezpečnosti a hygieny pri každej práci.

Osvojujú si správne názvy nástrojov a stavebnice a základné pracovné postupy.

6. ROČNÍK VÝTVARNÁ VÝCHOVA

CIELE

- Rozvíjať zmyslové vnímanie, pozornosť a predstavivosť,
- rozvíjať elementárny zmysel pre priestor,
- oboznámiť sa s výtvarným dielom prostredníctvom ilustrácií a reprodukcí výtvarných diel,
- rozvíjať zmysel pre krásu prírody a vzťah k životnému prostrediu.

OBSAH

Kresba (krieda, ceruza, voskový pastel, fixka, rudka, suchý pastel)

- Kreslenie predmetov vychádzajúcich z kruhu (lopta, snehuliak, kolesá), zo štvorca (utierka, dom), z obdĺžnika (balíček, vežiak, televízor, skriňa).
- Kresba ľudskej postavy.
- Schematické kreslenie zvierat.
- Kresby vychádzajúce z farebných škvŕn, z čiar, z vlnoviek.
- Koláž – kombinovanie s inými technikami (dokresľovanie pastelkami, nalepovanie obrázkov).
- Pokusy o kresbové a farebné vyjadrovanie tvarovo aj farebne výrazných predmetov (detské hračky).

Maľba (akvarelové farby, temperry, štetec, drevko)

- Rozpíjanie, zapúšťanie do mokrého podkladu (krajina, obloha).
- Hra s náhodou – dotváranie farebnej škvŕny na základe predstáv.
- Kontrast svetlých a tmavých farieb ako výrazový prostriedok na vystihnutie nálady (kontrast svetlej a tmavej krajiny).
- Dekoratívne práce – pomocou jednoduchých techník tlače (zvitok papiera, pokrčený papier) rozvíjať zmysel pre rytmus a tvorivé radenie prvkov.

V dekoratívnych kompozíciách môžeme využiť rôzne vystrihovačky, koláže a mozaiky.

Modelovanie (piesok, hlina, plastelína, modurit, Aqasoft, Patcolor, Blandiver, cesto)

- Rozvíjanie elementárneho zmyslu pre priestor. Modelovanie jednoduchej skutočnosti a vyjadrovanie predstáv na základe fantázie.
- Vykrájanie tvarov pomocou formičky, tvarovanie pomocou špachtle, drevka,

dotváranie drobným materiálom.

PROCES

Vedíme žiakov k objavovaniu a pozorovaniu tvarov, vecí z hľadiska ich úžitku a materiálu. Pri kolektívnych výtvarných prácach učíme žiakov spolupracovať s ostatnými, prispôbovať sa požiadavkám skupiny. Pri kresbe ľudskej postavy vedíme žiakov k vystihnutiu proporcionality jednotlivých častí ľudského tela. Poznávajú vlastnosti rozličných modelovacích materiálov a porovnávajú rozdiely medzi nimi. Oboznamujeme žiakov s ukázkami ilustrácií z kníh pre deti. Od jednoduchého opisu obrázka prechádzame k opisu jednotlivých postáv, k vyjadreniu priestoru.

6. ROČNÍK

HUDOBNÁ VÝCHOVA

CIELE

- Prehĺbiť základné hudobné návyky, ktoré žiaci získali v predošlých ročníkoch,
- viesť žiakov slovom, melódiou, rytmom k jednoduchému samostatnému prejavu,
- hudbou a spevom vyvolávať v žiakoch kladné emócie,
- osvojiť si jednoduché piesne a riekanky,
- oboznámiť sa so štátnou hymnou.

OBSAH

Rytmické cvičenia, využitie nástrojov Orffovho inštrumentária, rozlišovanie dĺžky tónov.

Detské piesne (Cestička belavá; Gúľalo sa, gúľalo; Fúka vetrík; Kde ideš, čierny barane; Tancuj, tancuj; A tam hore na komíne; Konvalinka; Malí muzikanti a iné).

Rečňovanky, riekanky (Postojačky, posedačky; Stojí vrba pri potoku; Princeznička na bále; Ide vláčik; En ten tulipán; Pôjdeme my do hájička a iné).

Hudobno-pohybové hry (Ty a ja; Má milá má trnku; Šli dievčence vence viť; Javorová brána; Pásla ovečky a iné).

Počúvanie ľudových piesní, vokálnych a inštrumentálnych skladieb (Padá sniežik, Kozipolka, Oženil sa Kulifaj, Koníček, Uspávanka a iné).

Slovenská štátna hymna.

PROCES

Žiaci si osvojujú nové piesne zborovým a skupinovým spevom. S pomocou vytvárajú inštrumentálne sprievody. Pomáhame im a spolupracujeme s nimi podľa ich schopností tak, aby hudba a spev v nich vyvolávali radosť a kladné emócie. Vedeťme ich ku kultivovaným pohybovým prejavom. Nacvičujeme pochod, rytmické tanečné prvky ako prísunný krok bokom. Prehlbujeme rytmické čítanie žiakov. Nacvičujeme správanie žiakov pri počúvaní slovenskej štátnej hymny.

6. ROČNÍK TELESNÁ VÝCHOVA

CIELE

- Pasívne si osvojiť základné povely,
- dodržiavať poradovosť,
- dodržiavať určené pravidlá,
- rozvíjať obratnosť, rýchlosť a dynamickú silu,
- formovať kladné vlastnosti žiakov pri kolektívnych hrách.

OBSAH

Zdravotné cviky

Cvičenia zamerané na posilňovanie, uvoľňovanie a preťahovanie jednotlivých svalových skupín, na upevnenie návykov správneho držania tela – opakovanie a obmieňanie cvikov používaných v predošlých ročníkoch.

Bicyklovanie na rehabilitačnom bicykli, na kolobežke.

Chôdza na stepperi, po akupresúrnom chodníku.

Kondičné cvičenia

Chôdza – upevňovanie správneho držania tela s vyrovnaným chrbtom a hlavou, chôdza po čiare, po lane, po hadici, chôdza v zástupe za učiteľom, nácvik rytmickej chôdze s udávaním tempa, s hudobným sprievodom. Chôdza po schodoch hore a dolu striedavo pravou a ľavou nohou, s ľahkým predmetom v ruke.

Nácvik chôdze vo dvojiciach s držaním sa za ruky.

Beh – v zástupe, beh daným smerom, daným tempom, po priamej a slalomovej dráhe, vybehnutie na daný signál zo stoja, z drepu, beh k danému cieľu. Zrýchľovanie a spomaľovanie podľa daného tempa.

Beh do 20 m po priamej dráhe s predbiehaním.

Skoky - poskoky na mieste i z miesta, znožmo i striedavo, daným smerom, okolo méty.

Preskok cez lano na zemi, preskok napnutej gumy do výšky 20 cm.

Zoskok z výšky 20 - 30 cm na mäkkú podložku do drepu.

Nácvik skoku do diaľky: preskok medzery medzi dvoma žienkami bez rozbehu, s krátkym rozbehom.

Lezenie – upevňovanie lezenia vpred po kolenách po vyznačenej trase.

Podliezanie a preliezanie vhodných prekážok.

Podliezanie a preskakovanie napnutého švihadla.

Lezenie na rebriny alebo na zvislý a šikmý rebrík do výšky 1 m, spúšťanie sa na kĺzačke, prípadne lavičke zavesenej do rebrín.

Hádzanie a chytanie – chytanie lopty gúľajúcej sa po zemi, po šikmej ploche, chytanie hodenej lopty.

Nadhadzovanie a chytanie lopty na mieste i v chôdzi, prehadzovanie lopty cez nízke prekážky.

Hod lopty do diaľky horným oblúkom, do terča, do koša.

Prihrávky vo dvojiciach.

Nosenie, prenášanie, gúľanie a podávanie plnej lopty 1 kg na mieste i v pohybe.

Gymnastické cvičenia – prechod po lavičke s obratom, chôdza po lavičke v drepe.

Chôdza po šikmej ploche (po zavesenej lavičke). Cvičenie rovnováhy a celkovej obratnosti.

Výskok na 2 – 3 diely švédskej debny zo vzporu kľáčmo, prechod z kľaku do drepu a stoja,

prechod po lavičke s obratom, v sede alebo v ľahu vzad dvíhanie plnej lopty 1 kg.

Základy akrobatických cvičení

Kolíška na chrbte z drepu spojného, prevaľovanie bokom v ľahu na rovnej podložke s napnutými nohami, vzpažmo.

Kotúľ vpred zo širokého stoja rozkročného.

Visy na nízkej hrazde za ruky, za nohy s výdržou.

Zmeny postojov a polôh.

Sezónne činnosti

V zimnom období hry na snehu, chôdza po klzkej ploche, šmýkanie, sánkovanie, bobovanie z mierneho svahu.

V jarnom a letnom období turistika.

Odporúča sa plávanie žiakov - podľa možností školy.

Kolektívne činnosti

Naháňačky. Loptové hry s jednoduchými pravidlami zamerané na hádzanie, chytanie, podávanie, prihrávku obojruč trčením, vrchné chytenie obojruč a hry spojené s rýchlym behom.

Hudobno – pohybové hry

Rytmizovaná chôdza a beh v rôznom tempe. Striedanie chôdze a behu podľa hudobného sprievodu. Prísuný krok bokom, prísuný krok vpred, cval bokom, točenie vo dvojiciach.

Pohybové vyjadrenie hudobných pojmov – vysoko, nízko.

Kondičné a relaxačné cvičenia

Opakovanie a obmieňanie cvikov zameraných na lokálne uvoľňovanie častí hornej a dolnej končatiny, trupu, na celkovú relaxáciu, prehĺbené lokálne dýchanie, uvoľnené vydychovanie.

Kondičné cvičenia realizujeme aj v zimnej a letnej prírode.

PROCES

Rozvíjame obratnosť, rýchlosť a dynamickú silu s využitím behu, skokov, prekonávaním prekážok, prenášaním ľahkých predmetov. Prostné cvičenia zameriavame na rozvíjanie pohybovej koordinácie a techniky pohybu, na pretiahnutie a posilnenie svalových skupín a udržanie pohybového rozsahu v chrbtici a kĺboch.

Pri kolektívnych činnostiach dbáme na formovanie kladných vlastností žiakov.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA SLOVENSKEJ REPUBLIKY
ŠTÁTNY PEDAGOGICKÝ ÚSTAV

RÁMCOVÝ OBSAH VZDELÁVANIA PRE 2. A 6. ROČNÍK
PRE ŽIAKOV S ŤAŽKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA

Autor:

PaedDr. Mária Tarabová

Konzultovali:

PaedDr. Gabriela Chudá

PaedDr. Anna Blašková

PaedDr. Margita Štrbová

Mgr. Tatiana Uhríková

2. ROČNÍK

ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNÝCH SCHOPNOSTÍ

CIELE

- Vedieť vyjadrovať potrebu jesť a piť,
- vedieť spontánne vyjadrovať hygienické potreby nezávisle na situačnom kontexte,
- vedieť ukázať prstom na učiteľom pomenovaný objekt na stole, na obrázku,
- vedieť ukladať plošné predmety, kartičky s obrázkami do radu zľava doprava,
- vedieť upriamiť pozornosť na vnímanie slova alebo na symbol pri komunikácii,
- vedieť identifikovať predmety a deje na jednoduchých obrázkoch a v priestore,
- vedieť jednoslovné odpovedať na otázky.

OBSAH

Nácvik správneho sedenia pri manipulácii s knihou, písacími a kreslicími potrebami.

Manipulácia s leporelami, s knihami.

Tvorenie viet, chápanie obsahu vety.

Nácvik jednoduchých rečňovaniek, vyčítaniek.

Pomenovanie javov, činnosti, obrázkov.

Porovnávanie predmetov, obrázkov a pomenovanie ich vlastností vo vzťahu k veľkosti, farbe a tvaru.

Vyhľadávanie tvarovo/ farebne rovnakých obrazcov spomedzi navzájom podobných, ktoré sú usporiadané v rade (v každom rade je len jedna dvojica rovnakých obrazcov).

Nácvik postupovania zľava doprava.

Vyhľadávanie tvarovo/ farebne odlišných obrazcov, ktoré sú usporiadané v rade (do radu sa umiestnia vždy 3 – 4 rovnaké predmety a jeden iný).

Nácvik postupovania zľava doprava.

Nácvik chápania a vyjadrenia polohy predmetu hore, dolu, v prostriedku.

Nacvičujeme pri tabuli.

Rozširovanie aktívnej a pasívnej slovnej zásoby vzhľadom na osobitosti žiaka.

Podporovanie spontánneho vyjadrovania žiadostí nezávisle na situačnom kontexte.

Vyjadrovanie špecifických potrieb (piť, jesť, hygienické potreby).

PROCES

Na začiatku používame makety, predmety, ktoré možno uchopiť do ruky, neskôr prechádzame na obrazce.

Pri sledovaní obrázkov alebo predmetov usporiadaných do radu, sa postupuje vždy zľava doprava. Používame len taký počet predmetov alebo obrázkov, ktorý je žiak schopný vnímať a rozlišovať.

Nácvik určovania polohy hore, dolu, v prostriedku robíme pri tabuli. Žiak mení pozíciu svojho tela: natiahnuť sa, zdvihnúť ruku k predmetu, ktorý je umiestnený *hore*. Čupnúť si k predmetu, ktorý je na tabuli umiestnený *dolu*. Predmet *uprostred* má žiak na úrovni predpažených rúk.

Žiak spoznáva učiteľom pomenované predmety, činnosti a ich symboly, pasívne ich ovláda.

Potom sa prechádza na ich pomenúvanie žiakom, ako jeho reakcia na danú otázku.

Využívame metódy a techniky augmentatívnej a alternatívnej komunikácie, techniky bazálnej stimulácie a systémy používajúce multimediálnu techniku.

Požívame grafické znázorňovanie slova.

2. ROČNÍK

ROZVÍJANIE SOCIÁLNYCH ZRUČNOSTÍ

CIELE

- Rozvíjať spoluprácu pri vykonávaní hygienických návykov,
- rozvíjať základy sociálnych interakcií,
- rozvíjať základy neverbálnej imitácie,
- podporovať samostatnosť v oblasti sebaobsluhy.

OBSAH

Rozvíjanie sociálnych interakcií so spolužiakmi prostredníctvom krátkych hier.

Rozvíjanie schopnosti nadväzovania vzťahov k spolužiakom.

Imitovanie činností dospelých spojených s predmetom.

Rozvíjanie schopnosti počúvať krátky príbeh, počúvať iné osoby a pamätať si mená hlavných postáv z príbehu.

Rozlišovanie známych a neznámych osôb.

Spolupráca žiaka pri vykonávaní hygienických návykov, pri umývaní rúk, tváre, pri čistení zubov, fúkaní nosa a používaní toaletného papiera.

Rozvíjanie samostatnosti pri stravovaní.

PROCES

Rozvíjame pozitívne sociálne interakcie so spolužiakmi prostredníctvom krátkych hier, spoločnými aktivitami, ktoré navodzujú príjemné a radostné zážitky.

Podľa individuálnych kapacít žiaka učíme spolupracovať pri jednoduchých domácich činnostiach (upratať hračky, pomôcky, odniesť smeti do koša, odložiť uterák a iné).

Učíme žiaka nazývať spolužiakov v triede krstným menom.

2. ROČNÍK

ROZVÍJANIE GRAFOMOTORICKÝCH ZRUČNOSTÍ

CIELE

- Zlepšiť hrubú motoriku rúk,
- rozvíjať psychomotorické schopnosti a jemnú pohybovú koordináciu potrebnú na vyučovanie písania.

OBSAH

Nácvik správneho sedenia a držania písacích potrieb.

Rehabilitačná grafomotorika – uvoľňovacie a relaxačné cvičenia.

Nácvik asistovaného, koaktívneho pohybu pri grafomotorických činnostiach.

Cvičenie smeru písania zľava doprava.

Precvičovanie tvarov: horné a dolné oblúky, vodorovné čiary, šikmé čiary, krúženie okolo stredu.

Nácvik krúžkov, oválov, vlnoviek, slučiek.

Rozlišovanie veľkých a malých tvarov.

PROCES

Pri grafomotorických činnostiach používame kriedy, voskové pastelky, ceruzkové pastelky zanechávajúce hrubú stopu, neskôr ceruzky.

Používame fólie, na ktoré žiak píše zmazateľnou fixkou.

2. ROČNÍK

VECNÉ UČENIE

CIELE

- Poznať osobné údaje,
- orientovať sa v priestore školy,
- orientovať sa v čase,
- spoznávať vlastné telo,
- poznať niektoré rastliny a zvieratá,
- uvedomovať si premenlivosť počasia,
- orientovať sa v bežných životných situáciách

OBSAH

Základná orientácia

Poznanie svojho mena a priezviska.

Poznávanie mien svojich spolužiakov, učiteľa.

Orientácia v priestore triedy a budovy školy.

Poznávanie a pomenovanie zariadenia triedy.

Porozumenie najjednoduchším časovým údajom: deň – noc, ráno – večer.

Poznávanie vlastného tela: hlava, trup, ruky, nohy.

Poznávanie prírody

Domáce zvieratá: mačka, pes, prasa, koza.

Voľne žijúce zvieratá: myš, medveď, líška.

Vtáky a hmyz: vrabec, lastovička, mucha, motýľ.

Rastliny : kvety (ruža, tulipán) a stromy (jablň, hruška).

Pozorovanie zmien v prírode: ročné obdobia.

Pozorovanie zmien počasia: slnko, dážď, vietor, sneh.

Orientácia v bežných životných situáciách

Verejná doprava: nastupovanie a vystupovanie, kúpa cestovného lístka.

Chodenie po chodníku, prechádzanie cez cestu.

Orientácia v obchode: správanie sa v obchode, nakupovanie, platenie.

Rozoznávanie obchodov podľa zamerania: potraviny, hračky, drogéria.

Rozpoznávanie základných potravín: chlieb, pečivo, mlieko.

Oboznamovanie sa s mincami: 1 €, 2 €.

Lekár, zdravotná sestra, správanie sa u lekára.

PROCES

Na základe zmyslového vnímania a činností sa žiaci učia chápať význam vecí, vzájomné vzťahy a súvislosti. Poznávajú prírodné javy a zmeny v prírode. Osvojujú si základné pravidlá kultúrneho správania v obchode, na ulici, v dopravnom prostriedku. Učia sa orientovať v školskom prostredí.

2. ROČNÍK

MATEMATIKA

CIELE

- Vedieť tvoriť skupiny z rozličných predmetov,
- zdokonaľovať sa v zisťovaní podobnosti a rozdielov,
- osvojiť rozlišovanie a pomenovanie farieb,
- vedieť sa orientovať v priestore,
- pochopiť množstvo 2.

OBSAH

- Porovnávanie predmetov podľa vlastností.
- Triedenie predmetov podľa vlastností: množstvo, veľkosť, farba, tvar.
- Osvojovanie pojmov malý – veľký.
- Orientácia v priestore: hore – dolu.
- Číslo 2. Počítanie do 2. Čítanie a písanie číslice 2.
- Priradovanie predmetov k číslu 2, priradovanie čísla k predmetom.
- Vytváranie skupín o danom počte predmetov.

PROCES

Podľa individuálnych schopností každého žiaka sa venujeme utvrdeniu pojmov z 1. ročníka, potom si osvojujú nové pojmy.

Individuálne môžeme zvyšovať triedenie predmetov do viacerých skupín, podľa viacerých kritérií. K manipulácii vyberáme známe predmety z prostredia žiaka.

Zvyšujeme u žiakov schopnosť zovšeobecňovania.

Po ukončení činnosti ich vedieme k tomu, aby pomohli upratať predmety do škatuli.

Učíme žiakov rozlišovať a pomenovať základné farby s prihliadnutím na ich individuálne schopnosti.

2. ROČNÍK

PRACOVNÉ VYUČOVANIE

CIELE

- Utvárať základné hygienické návyky,
- utvárať základné samoobslužné činnosti,
- utvárať základné návyky pri stolovaní,
- rozvíjať hrubú a jemnú motoriku
- utvárať základné pracovné zručnosti,
- oboznamovať sa s bezpečnosťou práce v kuchyni,
- rozlišovať rôzne materiály,
- adekvátne používať predmety.

OBSAH

Sebaobslužné činnosti

Osvojovanie si hygienických návykov s pomocou: umývanie a utieranie tváre, rúk, česanie, úprava zovňajšku.

Používanie hygienických potrieb, vytváranie zručnosti pri manipulácii s nimi.

Púšťanie a zastavovanie vody.

Používanie WC, toaletného papiera, splachovanie.

Obliekanie a vyzliekanie odevu s pomocou.

Rozopnutie veľkého gombíka s pomocou.

Obúvanie a vyzúvanie s pomocou.

Osvojenie si základných stravovacích návykov (hryzenie, žuvanie, prehĺtanie), jedenie s pomocou. Nácvik samostatného jedenia.

Nácvik pitia z pohára (držanie pohára dvoma rukami).

Práce v domácnosti

Odkladanie predmetov na určené miesto s pomocou.

Upratovanie hračiek s pomocou.

Odkladanie odevu a obuvi s pomocou.

Práca v kuchyni – oboznámenie sa so zariadením.

Zapínanie a vypínanie osvetlenia.

Práce v dielni

Rozlišovanie rôznych materiálov: papier, textil, drevo, plastelína, hlina a iné.

Trhanie a krčenie papiera.

Manipulácia s kockami: ukladanie na seba, vedľa seba.

Manipulácia s predmetmi: dvíhanie, prenášanie, vkladanie.

Skladanie jednoduchého puzzle.

Skrutkovanie do perforovanej dosky.

Navliekanie rôznych predmetov : veľké korále, krúžky.

PROCES

Manipuláciou s predmetmi neustále rozvíjame hrubú a jemnú motoriku, zlepšujeme schopnosť uchopovania. Postupujeme od vkladania väčších materiálov do väčších otvorov k drobnejším materiálom a otvorom. Vedeíme žiakov k elementárnej hygiene svojho prostredia. Učíme ich, že konzumácia jedla je spojená so sedením za stolom.

Nacvičujeme adekvátne používanie predmetov dennej potreby.

2. ROČNÍK

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

CIELE

- Rozvíjať hrubú a jemnú motoriku rúk a prstov,
- rozvíjať koordinovaný pohyb rúk,
- rozvíjať senzomotorickú koordináciu,
- rozvíjať zmyslové vnímanie,
- rozvíjať tvorivosť a grafomotorické zručnosti.

OBSAH

Kresba (mäkká ceruzka, rudka, krieda, suchý pastel, voskový pastel)

- Správne držanie ceruzky, napodobňovanie jednoduchých tvarov.
- Obkresľovanie foriem – bodky, prerušované čiary.
- Prekresľovanie zvislých a vodorovných čiar, kruhov a špirál.
- Rozlišovanie základných farieb.
- Vyfarbovanie obrázkov a predkreslených tvarov – maľovanky.

Maľba (tampón, drevko, akvarelové farby, tempery)

- Liatie, kvapkanie, otláčanie, fľkanie farby.
- Otláčanie ruky, prstov, hra s farbami, dotváranie škvŕn, rozfukovanie.

Modelovanie (plastelína, modurit, cesto, Patcolor, Blandiver)

- Manipulácia s modelovacími materiálmi: miesenie, stláčanie, šúľanie, ťapkanie, vyťahovanie, gúľanie.
- Používanie štipcov – vyštipovanie malých kúskov z plastelíny.
- Tvarovanie guľôčok, valčeka.
- Vyštipovanie malých kúskov z plastelíny.

PROCES

Prechádzame od veľkých formátov k menším. Pri veľkých formátoch a na veľkých plochách deti pracujú postojáčky. Pri voľbe námetov vychádzame s blízkeho okolia žiakov, z ich skúseností a zážitkov. Vhodné sú modelovacie hmoty Patcolor a Blandiver, ktoré sú ľahko tvarovateľné a nešpinia sa.

Všetky techniky a činnosti sprevádzame koaktívnym a asistenčným pohybom.

2. ROČNÍK HUDOBNÁ VÝCHOVA

CIELE

- Rozvíjať zrkové a sluchové vnímanie, sluchovú pamäť a sluchovú diferenciaciu, senzomotorické schopnosti,
- nadväzovať sociálne interakcie prostredníctvom hudby,
- selektovať medzi ľudskou rečou a inými zvukmi,
- uvoľňovať motoriku a rozvíjať zmysel pre rytmus.

OBSAH

Rozvoj pasívneho vnímania zvukov Orffovho inštrumentária.

Rozvíjanie pasívneho vnímania jednoduchých zvukov vyludzovaných bežnými predmetmi prostredia (šuchotanie, trhanie a krčenie papiera, štrnganie kľúčov, cinkanie skla, príboru, klopkanie ceruzkou, prelievanie tekutiny v uzatvorenej fľaši, zvuk tečúcej vody.

Nacvičujeme s vizuálne vnímaným zdrojom zvuku.

Motivácia žiaka k vyludzovaniu zvukov na jednoduchých hudobných nástrojoch Orffovho inštrumentária.

Rytmizácia jednoduchých riekaniek (Ťap, ťap, ťapušky; Hijo, hijo na koníčku a iné).

Jednoduché hry so spevom (Kolo, kolo mlynské, Venček a iné).

Počúvanie reprodukovanej hudby – detské piesne, ľudové piesne.

PROCES

Hudobno – pohybovými hrami vytvárame interakcie s viacerými žiakmi.

Na princípe detskej hry utvárame predpoklady k primeranému vnímaniu hudby a spevu.

Rozvíjame hudobnú pozornosť, pamäť, predstavivosť, zmysel pre tonalitu a rytmus.

Využívame prvky muzikoterapie - hra na telo, vnímanie hudby uvoľňovacími aktivitami (prstová maľba penou, v piesku, hra s bábkami, pohybová improvizácia).

2. ROČNÍK

ZDRAVOTNÁ TELESNÁ VÝCHOVA

CIELE

- Aktívna spolupráca pri vykonávaní hygienických úkonov v súvislosti s telovýchovnými aktivitami,
- vytváranie sebakontroly,
- učenie prijímania pravidiel,
- učenie prispôbiť sa požiadavkám skupiny,
- učenie poradovosti,
- uvedomenie si vlastného tela,
- vykonávanie aktivít napodobňovaním.

OBSAH

Riekanky a detské piesne spojené so symbolizáciou pohybov a aktivít.

Hry: rolové, kontaktné.

Chôdza: upevňovanie základnej lokomócie, kladenie chodidiel pri chôdzi, správne držanie tela pri chôdzi, práca paží, koordinácia pohybov.

Chôdza bez pomoci.

Chôdza daným smerom.

Nosenie hračky počas chôdze.

Ťahanie hračky počas chôdze.

Chôdza hore a dolu po schodoch.

Pochodovanie po vizualizovanej trase.

Lezenie: ľubovoľným smerom dopredu, lezenie po vizualizovanej trase.

Podliezanie prekážok.

Beh: nácvik tichého našľapovania pri behu, nácvik dvíhania nôh, ohýbanie v kolenách.

Beh k stanovenej méte.

Kolektívne hry spojené s chôdzou a behom.

Skoky: poskoky na mieste znožmo.

Skok z miesta, skok cez čiaru.

Hádzanie a chytanie: nácvik chytania lopty gúľajúcej sa po zemi.

Nácvik chytania lopty hodenej učiteľom.

Hádzanie lopty do terča a na cieľ.

Kolektívne hry s využitím lopty: gúľanie, podávanie, chytanie.

Sezónne činnosti:

V zimnom období hry na snehu, nácvik chôdze po klzkej ploche, sánkovanie na miernom svahu.

V jarnom a letnom období turistika.

Odporúčame plávanie (podľa možností školy).

PROCES

Zaraďujeme cvičenia zamerané na posilňovanie a uvoľňovanie jednotlivých svalových skupín, na získavanie návykov správneho držania tela, dýchacie a relaxačné cvičenia.

Zohľadňujeme individuálne možnosti žiakov.

Zaraďujeme cvičenia s využitím ľahkého náčinia.

Odporúčame využívať rehabilitačné techniky (napríklad Vojtovu metódu, Bobáthove techniky) podľa možností školy.

6. ROČNÍK

ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNÝCH SCHOPNOSTÍ

CIELE

- Rozvíjať expresívne vyjadrovanie potrieb,
- rozvíjať schopnosti výberu,
- rozvíjať schopnosti často používané pri hraní hier,
- aktívne spolupracovať pri vykonávaní hygienických návykov a sebaobsluhy,
- vedieť formulovať jednoduchú vetu,
- vedieť odpovedať na otázky jednoduchou vetou.

OBSAH

Nacvičovanie formulácie zložitejších (4 – 5 slovných) viet.

Odpovedanie na otázky jednoduchou (2 -3 slovnou) vetou.

Nácvik rečovník, vyčítaní, básničiek.

Počúvanie krátkeho literárneho útvaru podporeného ilustráciami.

Nácvik jednoduchých odpovedí na otázky súvisiace s vypočutým textom, vyhľadávanie kľúčových slov alebo obrázkov súvisiacich s textom.

Opakovanie a utvrdzovanie čítania písmen a slov z predchádzajúceho ročníka.

Nácvik hlásky a písmena **I, L**.

Skladanie slabík **la, le, li, lo, lu** do slov.

Čítanie dvojslabičných slov.

Rozlišovanie začiatkovej hlásky v slove sluchovou analýzou.

PROCES

Rozvíjame už naučené verbálne vyjadrovanie žiakov.

Rozvíjame zrkovú a sluchovú vnímanie, schopnosť žiakov počúvať reč a iné zvuky.

Žiaci rozlišujú silu zvuku (silný – slabý), výšku zvuku (vysoký – nízky).

Rozvíjame schopnosť fonematickej diferenciacie. Volíme krátke slová.

Riekanky a krátke básničky nacvičujeme rytmizáciou.

Nacvičujeme pozdravy a poďakovanie, spontánne žiadanie predmetov, hračiek.

6. ROČNÍK

ROZVÍJANIE SOCIÁLNYCH ZRUČNOSTÍ

CIELE

- Vyjadrovať súhlas a nesúhlas prijateľným spôsobom,
- rozvíjať schopnosť kooperácie so spolužiakmi,
- samostatnejšie nadväzovať, udržať a ukončiť sociálne interakcie s inými deťmi,
- vedieť sprostredkovať vedomosti o sebe okoliu prijateľným spôsobom.

OBSAH

Vyjadrovanie súhlasu a nesúhlasu v sociálnych situáciách s dospelým a s deťmi.

Vyjadrovanie svojich vlastných citov prijateľným spôsobom.

Poznávanie a rozlišovanie kladných a záporných vlastností formou dramatického prejavu.

Osvojovanie si základných osobných údajov a ich vyjadrovanie primeranými komunikačnými prostriedkami (meno a priezvisko, bydlisko, dátum narodenia, mená súrodencov).

PROCES

Vedíme žiakov k trpezlivosti, k schopnosti čakať na uspokojenie svojich potrieb.

Zvyšujeme samostatnosť pri hygienických návykoch, sebaobsluže a domácich zručnostiach.

Žiaci si osvojujú základné pravidlá spoločenského správania (pozdrav, poďakovanie, prosba) v škole i na verejnosti.

Rozvíjame schopnosť žiaka k spolupráci pri práci v skupine s ostatnými.

Odstraňujeme zlozvyky.

6. ROČNÍK

ROZVÍJANIE GRAFOMOTORICKÝCH ZRUČNOSTÍ

CIELE

- Utvrdiť správne sedenie a držanie písacích potrieb,
- rozvíjať grafomotorické zručnosti a priestorovú orientáciu,
- rozvíjať koordináciu zrak – ruka pri písaní.

OBSAH

Uvoľňovacie a relaxačné cvičenia horných končatín.

Nácvik listovania v knihe.

Obkresľovanie predkreslených geometrických tvarov.

Opakovanie nacvičených tvarov (šikmé zuby, zátrh).

Upevnenie písania tvaru písmen e, m, i, o, u.

Nacvičovanie písania písmena l.

Nacvičovanie písania slabík **me, mi, le, li, lo, lu**.

PROCES

Pri písaní je nutné uskutočňovať všetky pohyby uvoľnene, pokiaľ možno plynulo.

Pri cvičeniach využívame motivované pohyby vychádzajúce z ramenného kĺbu, zápästia a pohybu dlane a prstov.

Snažíme sa o postupné zmenšovanie a spresňovanie písaných tvarov.

Pri písaní s perom dbáme na odstraňovanie tlaku pera na papier.

Ak postihnutie dieťaťa znemožňuje zvládať grafomotorickú náročnosť písania, odporúčame zaradiť prácu s PC.

6. ROČNÍK VECNE UČENIE

CIELE

- Poznať osobné údaje blízkych ľudí,
- orientovať sa v blízkom priestore,
- orientovať sa v čase,
- poznať niektoré rastliny miestnej oblasti,
- poznať niektoré zvieratá miestnej oblasti,
- orientovať sa v bežných životných situáciách.

OBSAH

Základná orientácia

Poznávanie mien blízkych osôb.

Rozlišovanie ľudí podľa pohlavia.

Rozlišovanie ľudí podľa veku: bábätko, dieťa, dospelý, starý – mladý.

Orientácia v čase: názvy ročných období, názvy dní v týždni.

Orientácia v priestore: pohybovanie sa v priestore podľa pokynov, poznávanie najbližšieho okolia školy.

Poznávanie vlastného tela : vymenovať a ukázať na sebe a na spolužiakovi šesť častí ľudského tela. Vymenovať časti ľudskej tváre (oči, uši, nos, ústa, jazyk, zuby).

Poznávanie prírody

Zmeny v prírode podľa ročných období. Vlastnosti snehu a ľadu.

Zmeny počasia podľa ročných období – odievanie podľa počasia.

Domáce zvieratá: hus, kačica, baran, ovca, krava, kôň.

Voľne žijúce zvieratá: zajac poľný, jež.

Vtáky a hmyz: drozd, bocian, lienka.

Kvety: snežienka, fialka.

Stromy: ihličnaté (borovica), listnaté (breza).

Orientácia v bežných životných situáciách

Verejná doprava (rozlišovanie dopravných prostriedkov), cestovanie v dopravnom prostriedku, kúpa cestovného lístka.

Telefonovanie: poznať telefónne číslo domov, vedieť vytočiť/vytúkať číslo. Návčik používania mobilného telefónu.

Pošta: orientácia na pošte. Poslať pohľadnicu, list s pomocou.

Obchod : zvládnuť jednoduchý nákup s pomocou, vedieť určiť hodnotu platidla 1 €, 2 €, 5 €.

Oboznámenie sa s verejnými službami. Holičstvo, kaderníctvo- využitie služieb s pomocou.

Objednať jedlo a pite s pomocou, podľa ponuky personálu.
Oboznámenie sa s ubytovacími zariadeniami: ubytovňa, hotel, chata.

Vedieť vyjadriť bolesť, opísať zdravotný problém, odmerať si teplotu.
Spoločná návšteva zdravotného strediska, orientácia v budove, umiestnenie ordinácie detského lekára.
Spoločná návšteva lekárne. Vyzdvihnutie liekov na recept s pomocou.

PROCES

Žiaci si prehľbujú elementárne poznatky o prírode, pozorujú zmeny počasia, učia sa obliecť sa primerane k počasiu. Pozorujú zmeny v prírode v jednotlivých ročných obdobiach. Prakticky sa oboznamujú s vlastnosťami ľadu a snehu. Rozoznávajú a vedia pomenovať domáce a voľne žijúce zvieratá. Prakticky sa učia rozoznávať ihličnatý strom od listnatého. Rozoznávajú dopravné prostriedky, majú osvojenú techniku nastupovania a vystupovania, správanie sa v dopravnom prostriedku, bezpečnosť počas jazdy. Nacvičovanie orientácie v bežných životných situáciách závisí od úrovne schopností jednotlivých žiakov.

6. ROČNÍK MATEMATIKA

CIELE

- Vedieť tvoriť skupiny z rozličných predmetov,
- zdokonaľovať sa v zisťovaní podobnosti a rozdielov,
- vedieť sa orientovať v priestore,
- pochopiť množstvo 6.

OBSAH

- Porovnávanie predmetov podľa vlastností.
- Triedenie predmetov podľa vlastností: množstvo, veľkosť, farba, tvar.
- Osvojovanie pojmov kratší – dlhší.
- Orientácia v priestore: pred – za.
- Číslo 6. Počítanie do 6. Čítanie a písanie číslice 6.
- Priradovanie predmetov k číslu 6, priradovanie čísla k predmetom.
- Vytváranie skupín o danom počte predmetov.
- Pomenovanie a priradovanie k názvu: kruh, štvorec, obdĺžnik.

PROCES

Pri triedení zvyšujeme náročnosť od ľahko rozlíšiteľných predmetov až po podobné. Hravými formami a rôznorodými situáciami vzbudzujeme u žiakov záujem o matematiku, rozvíjame schopnosti pozorovať, porovnávať a triediť, hľadať a objavovať a získané vedomosti vedieť aplikovať v ich reálnom živote.

6. ROČNÍK PRACOVNÉ VYUČOVANIE

CIELE

- Zvyšovať samostatnosť pri hygienických návykoch,
- zvyšovať samostatnosť pri sebaobslužných činnostiach,
- zvyšovať samostatnosť pri stravovacích návykoch,
- osvojiť si základné pracovné zručnosti pri práci v domácnosti,
- vedieť rozlišovať rôzne materiály a pracovné náradie.

OBSAH

Sebaobslužné činnosti

Zvyšovanie samostatnosti pri osobnej hygiene.
Používanie hygienických potrieb.
Osvojovanie hygienických návykov bez/s miernou pomocou.
Vedieť rozlíšiť špinavé a čisté ruky.
Hygiena na WC, splachovanie. Rozlišovanie toaliet.
Obliekanie a vyzliekanie bez/s miernou pomocou.
Spoločlivé rozlišovanie poradia obliekania jednotlivých častí odevov.
Obúvanie a vyzúvanie bez/s miernou pomocou.
Zapínanie a rozopínanie gombíka, používanie zipsu a patentov.
Elementárne pravidlá stolovania.
Samostatné používanie lyžice, používanie ostatného príboru s pomocou.

Práce v domácnosti

Samostatné odkladanie hračiek a predmetov na určené miesto.
Samostatné odkladanie odevov a obuvi na určené miesto.
Používanie ramienka na šaty.
Utieranie prachu a polievanie kvetov podľa pokynov.
Pozbieranie odpadkov do koša.
Základy stolovania. Samostatné prestieranie: plytký a hlboký tanier, príbor.
Udržiavanie poriadku na stole: odkladanie špinavého riadu.
Utieranie a odkladanie riadu na určené miesto.
Hygiena stola po jedle.
Príprava raňajok: natieranie masla a džemu na chlieb a pečivo, nalievanie čaju, mlieka, kakaa

do hrnčekov.
Umývanie ovocia a zeleniny.

Práce v dielni

Skladanie, prekladanie, lepenie a strihanie papiera.
Rozkladanie a skladanie škatúl, ukladanie drobných predmetov do škatúl.
Skladanie jednoduchej mozaiky.
Skladanie veže z piatich až šiestich kociek po predvedení.
Vkladanie drevených klincov do perforovanej dosky.
Navliekanie väčších korálok.
Oboznamovanie sa s rôznymi druhmi materiálov.
Oboznámenie sa s náradím: kladivo, píłka, kliešte, pilník.

PROCES

Pri prácach v domácnosti si žiaci osvojujú zásady bezpečnej manipulácie s vidličkou a nožom. Pri práci s nožnicami dbáme na správne držanie tela, bezpečnú vzdialenosť nožníc od očí, dodržiavanie bezpečnej vzdialenosti medzi jednotlivými žiakmi.
Učíme ich rozlišovať základné nástroje na prácu s drevom.

6. ROČNÍK

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

CIELE

- Rozvíjať a dopĺňať získané poznatky a výtvarné zručnosti,
- rozvíjať priestorovú orientáciu,
- rozvíjať kooperáciu pri spoločných výtvarných aktivitách,
- prispôsobovať sa požiadavkám skupiny.

OBSAH

Kresba (ceruza, rudka, fixka, suchý pastel, voskový pastel)

- Kreslenie základných geometrických tvarov s maketou, podľa predlohy.
- Kresba predmetov vychádzajúcich z kruhu, štvorca a z obdĺžnika.
- Vyfarbovanie ohraničenej plochy – maľovanky.
- Kreslenie pomocou predtlačie.
- Kresba hlavonožca.

Maľba (tampón, drevko, akvarelové farby, tempery)

- Maľba vychádzajúca z dotvárania farebných škvŕn, z čiar, vlnoviek, štvorcovej siete v dvoj- a trojfarebných kombináciách.
- Jednoduché členenie plochy s využitím farby a línie.
- Rozpíjanie, zapúšťanie do vlhkého podkladu.

Modelovanie (hlina, cesto, plastelína, modurit)

- Modelovanie základných tvarov: guľka, valček, placka.
- Modelovanie tvarov jednoduchých predmetov: ovocie, zelenina, pečivo, rozličné nádoby točením ušľáchaného valčeka.

PROCES

Pri výtvarných činnostiach využívame ich terapeutické pôsobenie, vyberáme vhodné relaxačné činnosti, ktoré sú spojené s emocionálnym prežívaním žiakov.

Základné poznatky o kresbe a maľbe dávame žiakom formou hry. Pri hodnotení prác posilňujeme tvorivosť žiakov.

6. ROČNÍK

HUDOBNÁ VÝCHOVA

CIELE

- Rozvíjať sluchové vnímanie spievaného slova
- na princípe detskej hry budovať záujem o hudbu,
- rozoznávať ľudský hlas a hudobný nástroj,
- osvojiť si jednoduché piesne a riekanky,

OBSAH

Určovanie vlastností vnímaných zvukov: dĺžky (dlhý tón/zvuk – krátky), intenzity (hlasný – tichý), hudobný nástroj – ľudský hlas.

Rozlišovanie tempa, rytmu piesne alebo inštrumentálnej hudby.

Rytmizácia jednoduchých detských piesní tlieskaním, vyťukávaním, hrou na telo.

Rytmické cvičenia s využitím Orffovho inštrumentária (ozvučné drievka, bubon, triangel).

Rozlišovanie tónov hudobných nástrojov bubon – klavír – trúbka.

Počúvanie jednoduchých detských piesní rôzneho žánru, hudobné skladby – uspávanka.

Osvojovanie si jednoduchých piesní: Čo by koza neskákala; Bude zima; Išiel strašiak; Fúkaj, fúkaj teplý vetrík a iné.

PROCES

Rytmizáciou riekaniek a pohybovými hrami vytvárame predpoklady na primerané vnímanie hudby a spevu, uvoľňujeme motoriku žiakov. Snažíme sa o zjednocovanie kolektívneho spevu a kultivovaný hudobný prejav. Učíme žiakov pohybovým prejavom, ktoré vychádzajú z hudby (uspávanka – pochod).

6. ROČNÍK

ZDRAVOTNÁ TELESNÁ VÝCHOVA

CIELE

- Zvyšovať samostatnosť pri vykonávaní pohybových aktivít,
- rozvíjať verbálne schopnosti vo vzťahu k pohybovým aktivitám,
- zlepšovať schopnosť sebakontroly,
- naučiť sa dodržiavať poradie v skupine,
- zvýšiť úroveň základných pohybových schopností,
- rozvíjať pozornosť,
- rozvíjať priestorovú a časovo-sledovú pamäť.

OBSAH

Pohybové hry zamerané na uvedomenie si telesnej schémy.

Chôdza: upevňovanie správneho držania tela, vyrovnaný chrbát.

Chôdza v zástupe za učiteľom.

Chôdza po čiare, po lane.

Nácvik rytmickej chôdze s udávaním tempa, s hudobným doprovodom.

Chôdza po schodoch hore a dolu striedavo ľavou, pravou nohou, s ľahkým predmetom v ruke.

Chôdza po špičkách.

Prekračovanie vhodných prekážok.

Lezenie: po kolenách smerom vpred, po vizualizovanej trase.

Podliezanie a preliezanie vhodných prekážok.

Podliezanie napnutého švihadla.

Lezenie na zvislý a šikmý rebrík do výšky 1 m, spúšťanie sa na kĺzačke.

Beh: beh daným smerom po priamej dráhe, beh v zástupe.

Vybehnutie na daný signál zo stoja k danému cieľu.

Kolektívne hry spojené s chôdzou a behom.

Skoky: poskoky na mieste, znožmo i striedavo, daným smerom.

Skok z miesta, skok cez lano na zemi, preskok napnutej gumy do výšky 15 – 20 cm s pomocou.

Zoskok z výšky 15 – 20 cm na mäkkú podložku s pomocou.

Nácvik skoku do diaľky: preskok medzery medzi dvoma žienkami bez rozbehu, s krátkym rozbehom.

Hádzanie a chytanie: chytanie lopty gúľajúcej sa po zemi, po šikmej ploche, chytanie hodenej lopty.

Nadhadzovanie a chytanie lopty na mieste i v chôdzi, prehadzovanie lopty cez nízke prekážky.

Hod lopty do diaľky horným oblúkom, do terča, do koša.

Prihrávky vo dvojiciach.

Nácvik kopu do lopty.

Kolektívne hra s využitím lopty.

Sezónne činnosti:

V zimnom období hry na snehu, chôdza po klzkej ploche, šmýkanie, sánkovanie, bobovanie z mierneho svahu.

V jarnom a letnom období turistika.

Odporúča sa plávanie žiakov (podľa možností školy).

PROCES

Pravidelne zaraďujeme cvičenia na rozvoj koordinácie, rovnováhy a lateralít, na zvýšenie svalového tonusu a sily, na zväčšenie objemu svalov.

Pri cvičení je dôležitá učiteľova individuálna pomoc žiakom vzhľadom k ich schopnostiam.

Učíme žiakov orientovať sa v priestore vo vzťahu k vlastnej osobe.

Snažíme sa, aby žiaci dodržiavali zvolené pravidlá, rešpektovali ostatných.

Učíme ich rozoznávať základné polohy: stoj, sed, ľah, kľak.